

DELBÁCSKA

Budapest Nemzeti

Érkezéskor és kiadáskor: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 487, éjjel 488. Sürgőny cím: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. FEBRUÁR 28.
VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Egység

A kisebbségi küzdelem első és fő feltétele az egység. Egység, szoros egymásba karolás, egymás megértése nélkül eszméket tárgyalni, a magyar kisebbség sorsát megbeszélni egyesült erővel menni egy közös célért, csak egységben lehet elérni.

A széthúzás politikai fonákság, amely nem életet hoz létre, hanem enyészetet, pusztulást, amelyhez mindjobbán közeledünk.

Egység nélkül, nincsen megértés, megértés nélkül nincsen bizalom, bizalom nélkül nincsen hit a magyarság ügyében. Minden egyes szóban, írásban, megmozdulásban nem a jó szándékot, nem azt nézik, használni akarnak-e vele a magyarság ügyének, előre akarja-e vinni a haladás útján a magyar ügyet, hanem mindjárt sanda gyanuval illetnek minden kis szemrebbenést, megmozdulást a magyar ügyért, ellenzékeskedéssel, a magyarság megbontásával gáncsolnak el számtalan jó szándékot, tiszta önzetlen felelősséget. Csak az jó amit egyesek akarnak, csak az jó amit egy csoport akar, csak az a jó, üdvös amit elgondol egy-egy csoport, de többinek véleménye semmi.

Hangos szavak kísérik a harcot hirdetőket, elhangzanak szavak, hogy le kell számolni már ezzel, vagy azzal az iránnyal, itt az ideje elnémitani a nem tetsző munkát és felejtik azt, hogy minden magyart, magyar ügyet akarnak elnémitani, magyar ügyvel akarnak leszámolni.

Es dul a csata, a leszólások özöne, s mindezek nem, hogy használnak, de ártanak a magyarságnak.

Méddig fog ez még tartani? Mikor fog felébredni mámoros tunyaságából a magyarság, hogy meglássa, hogy a saját hibájából nem lehet elérni azt, amit már el kellett volna érni a kisebbségi életben!

Már több cikkünkben hangoztattuk, hogy a helyiszervezeteket kell kiépíteni, mert a helyiszervezetekben lehet megállapítani, a komoly, szenvedélytől mentes vitákból a nép kívánságait és így megadhatja a központnak az irányt, amelyen haladnia kell...

Két tényező fordul meg ma az ország magyarságának a sorsa: a nép véleményén és a vezetőikön. — A nép, a tömegvélemény nélkül nincsen vezető, a vezetőnek pedig szoros összefüggésben kell maradni a néppel. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha a helyi szervezet teljesen kiépítik, hogy a vezetők eredményesen tudják végezni munkájukat. — Hangok hallatszanak, hogy az Országos Magyar Párt ismét megmozdult, akcióra készül, halljuk, de nem látjuk, hogy valami történi; a helyiszervezetek már több mint egy éve téllenségben vannak, semmiféle irány, tájékoztatás nincsen, nem tudja a nép, történi-e az ő érdekében valami és ha igen, micsoda? Az égető kérdések egész tömege áll előttünk, mely megfontolásra és cselekvésre készítet, az adóterhek, iskolai, nyelvi kérdés, agrárreform, ez mind diskusszió tárgyát kell hogy képezze.

Igy ez nem mehet tovább! Az Országos Magyar Párt van hivatalba egész súlyával és tekintélyével az elnökség útján odahatni, hogy a helyiszervezetekben meginduljon az élet, a megbeszélések, az eszmék kiforrjanak, hogy

a megválasztott vezetők ne csak saját lelkükből merítsenek, hanem ismerjék meg a nép véleményét és kívánságait, viszont velük ismeretessék meg saját felfogásaikat.

Ez nem ellenzékeskedés, ez nem pártrob-

bantás, csak a népakarat kifejezése és enélkül nincsen egység, és egység nélkül nincsen eredmény. Szeretném lángtollal felírni minden magyar szívébe: Ne gyűlöld a magyart! Értsük meg egymást.

Nincsics nyilatkozott római tárgyalásáról

Rómából jelentik, hogy Nincsics külügyminiszter nyilatkozott a Tri una tudósítója előtt és kijelentette, hogy Mussolinivel való találkozás hosszú előkészület eredménye volt. A német osztrák csatlakozás gondolatáról azt mondotta, hogy az közvetlen ellentétben áll a békeszerződéssel, mely Európa stabilitását és a békét biztosítja. Ha elkezdjük azt, hogy a békeszerződéseket átlépjük, akkor nem lehet tudni,

hogy ez hova vezet. Arra a kérdésre, hogy Jugoszlávia felveszi-e a kapcsolatokat Oroszországgal, Nincsics azt felelte, hogy ebben a pillanatban az Oroszországgal való viszonyban semmiféle változás nem áll küszöbön. A Lengyelországgal való viszony nagyon szívélyes és Jugoszlávia támogatja azt a gondolatot, hogy Lengyelország a nemzetek szövetsége tanácsában állandó helyet kapjon.

Németország kívánságait teljesíteni kell

Az angol minisztertanács határozata — Nem szabad elpusztítani Locarnot

London, febr. 27. A Daily Mail diplomáciai tudósítójának értesülése szerint az angol minisztertanács foglalkozott a népszövetségi tanácsi tagság kérdésével. Bár Chamberlain angol külügyminiszter véleménye nem egyezik mindenben minisztertanácsának véleményével, mégis azzal a határozott utasítással megy Genfba, hogy a mai viszonyokra való tekintettel Németország minden kívánságának eleget kell tenni, hacsak nem akarják a Locarnóban tárgyalt és Londonban szentesített békeművet elpusztítani.

Az angol miniszterelnök a tegnap esti minisztertanács után hírlapírók előtt kijelentette, hogy a jövő héten fontos politikai nyilatkozat fog elhangzani az angol alsóházban.

Lord Grey Newcastlean tartott beszédében kijelentette, hogy az ellentétek, amelyeket Lengyelország népszövetségi tanácstagságának kérdése idézett elő, bajokat okoztak. Reméli, hogy a kormányok genfi tartózkodásuk alatt

nyugodtan fognak viselkedni, remélhetőleg ott a bajt el is temetik és a tanácskozásokat teljesen békés formában vezetik. Németországot minden hátsó gondolat nélkül kell a népszövetségbe felvenni anélkül, hogy előzőleg a népszövetségi tanács összetételét megváltoztassák. A népszövetségi tanács összetételének fontos kérdését csak akkor szabad megvitatni, ha Németország résztvehet ezeken a tárgyalásokon.

A Daily Mail diplomáciai tudósítója jelenti: Arra az esetre, ha Németországon kívül más állam is állandó helyet kap a népszövetségi tanácsban nemcsak Kína, hanem Perzsia is bejelentette igényét az állandó helyre. A Daily Telegraph parlamenti tudósítója azt jelenti, hogy az alsóház valamennyi pártjának tagjai között bizonyos kelletlen érzés uralkodik a lengyel kormány követelése miatt. A kormány nincs amellett, hogy Lengyelország állandó helyet kapjon a népszövetségi tanácsban.

Windischgrätz fenyegetésekkel kényszerítette Schulzet a frankhamisításra

Budapest, február 27. Ma délelőtt a francia megbízottak megjelentek az ügyészség Markóuccai fogházában, ahol Nádosyt hallgatták ki. A franciák arra következtettek, hogy Nádosy tervéről valószínűleg még olyanok is tudtak, akik eddig a frankhamisítási bűnügyben nem szerepeltek és ezek kiderítését célozta Nádosy mai kihallgatása.

Schulze üldöztetési mániában szenved

A francia megbízottak áttanulmányozták Schulze vallomását, amely szerint ígérekkel vegyest fenyegetésekkel bírták rá a frankhamisításra.

Budapesten tárgyalt a frankhamisításról, majd amikor nem tudták teljesíteni azt a kérését, hogy életbiztosítási kötvényt adjanak át neki, visszautazott Berlinbe. Windischgrätz később Berlinben közölte vele, hogy kérését teljesíti és rábeszélte, hogy jöjjön Budapestre. Sárospatakra vitték, ahova azonban betegen ér-

kezett meg. Tizenkét napig feküdt betegen a kastélyban és ez alatt az idő alatt ismertette előtte a herceg frankhamisítási terveit. Nyugodt megfontolás után a Windischgrätz által hangoztatott irredenta terveket fantasztikusnak tartotta és visszautasította. Később Budapesten tárgyalták meg részletesen, mikép kezdik meg a hamisítást és a technikai munkálatokat. Mint-hogy az említett életbiztosítási kötvényt Windischgrätz ekkor sem szerezte meg, sőt fogolyként kezelte és fenyegette is őt, a legelső alkalmat felhasználva megszökött Magyarországból.

Az Est berlini jelentése szerint Schulze a vizsgálati fogságban testileg és lelkileg ugy-összeroppan, hogy idegrohamok kinozzák és át kellett szállítani a rabkórházba. Üldöztetési mániában szenved, arról panaszkodik, hogy meg akarják ölni. Védője elmeállapotának megvizsgálását kérte.

Bethlen válaszolt Benesnek

Bethlen megcáfolta Benes állításait, amiket a szokol hamisítások ügyében tett a prágai parlamentben — A magyar külügyminiszter a magyar-cseh garancia paktumról

A magyar nemzetgyűlés ülését valamivel 11 óra előtt nyitotta meg Scitovszky Béla elnök és bejelentette, hogy Dabasi Halász Moric és társai indítványt tettek, hogy a ház nyolcórás ülésen tárgyalja a frankügyben kiküldött parlamenti bizottság jelentését. Ezután Hejji Imre kért és kapott engedélyt napirend előtti felszólalásra.

Hejji Imre: Benes csehszlovák külügyminiszter február 16-án a prágai parlamentben tartott beszédében, amikor a garancia paktum megkötéséről tett ajánlatot a kormánynak, foglalkozott a szokolhamisítással is. Szükségesnek tartja tehát a miniszterelnöktől felvilágosítást kérni, hogy áll ez az ügy.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt a kérdésre: Benes csehszlovák külügyminiszter ur február 16-iki felszólalásában kitért a frank és szokol hamisításra is és úgy állítja be, mintha a kettő között összefüggés lenne. Benes felszólalására a következő észrevételeket kell tennem. Benes három megállapításra alapítja ezen összefüggést. Az első az, hogy Nádós volt a szokolhamisítás nyomozásának vezetője és az ő intézkedésére szüntették be a nyomozást, és ő tiltotta meg akkor a lapoknak, hogy erről írjanak. Második megállapítása az, hogy a parlamenti bizottságban és egyes lapokban nyilatkozatok hangzottak el, amelyek alapján az összefüggés megállapítható. Harmadik megállapítása pedig az, hogy a frankhamisítás ugyanabból a mentalitásból és politikai pszichozisból származott, amelyből az 1919–1921. évi szokol és dinár hamisítás.

Nádós nem vett részt a szokolhamisítás nyomozásában

Egyelőre csak az első pontra óhajtok válaszolni, mert csak ez vonatkozik tényekre, míg a másik kettő csak véleményekre és feltevésekre alapszik. Benes beszéde azonban csupa tévedésen alapszik.

Amikor 1920 júliusában az első száz szokolos hamisítási ügyben a vizsgálatot befejezték, ezt nem a rendőrség, hanem az ügyészség tette. Nádós akkor még nem is volt budapesti főkapitány. Nádós főkapitánysága alatt az első szokolhamisítás ügyében mindössze annyi történt, hogy Révész (Rottenstein) Józsefet letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Ezt az egyént az ügyészség később internáltatta. Az öt száz szokolosok hamisítása idejében Nádós már nem volt budapesti főkapitány. Ebben az ügyben részletesen lefolytatták a vizsgálatot, a rendőrség az összes gyanúsítottakat letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Benes azon megállapítására vonatkozólag, hogy Nádós szüneteltette be a vizsgálatot, rá kell mutatnunk arra, hogy ez törvényeink értelmében is teljesen lehetetlen. A rendőrség ténykedése csak a nyomozás teljesítésére vonatkozik, a többi a vizsgálóbíró és ügyészség dolga.

Meg kell említenem azt, hogy Nádós most azt vallotta, hogy a frankhamisítási akció kezdetén néhány tárgyaláson Mészáros Gyula is részt vett, de később teljesen kikapcsolódott. Továbbá ugyancsak Rába Dezső is említést tett arról, hogy Mészáros Gyula, aki annak idején a szokolhamisításban kompromittálva volt, egy ideig érintkezésben állott Windischgrätz herceggel, de hogy miről tárgyaltak, azt nem tudja.

A dinárhamisítás

A dinárhamisítás ügyében 1920-ban lefolytatott nyomozás semmi olyan adatot nem produkált, hogy ezek a hamis dinárok Magyarországon készültek volna. A nyomozás épen ellenkezőleg azt állapította meg, hogy a hamisdinárok Jugoszláviában készültek és onnan hozták magyar területre.

Mikor kezdődött a szokolhamisítás

Benes a többi szokolhamisítással is foglalkozik és azt mondja, hogy ez 1919-ben indult meg, amikor az osztrák—magyar bankjegyekre kerülő cseh bélyegeket hamisították.

Állítása szerint sok ilyen hamis bélyeg Budapestről került Csehszlovákiába. 1919-ben és 1920-ban az utódállamok mind felülbélyegezték a volt osztrák—magyar monarchia bankjegyeit, azt a felülbélyegzést mindenhol hamisították, hogy a legtöbbet Csehszlovákiában hamisították ez azért volt, mert ez volt a legjobb pénz. Ezt a hamisítást egyáltalán nem lehet Magyarországgal vonatkozásba hozni

Benes tévedett

Benes beszédében azt mondja, hogy 1920-ban két százszokolos hamisítás volt, mi azonban csak egyről tudunk, amelyben a nyomozást 1920. október 11-én fejezte be az ügyészség és erről a budapesti csehszlovák delegációt is értesítették. Az sem felel meg a valóságnak, hogy a hamis szokolosok állami intézetben készültek. A hamis ötszázszokolosok ügyében is téved Benes, mert az ügyben Bécsben 1921 december 13-án kegyelem útján megszüntették a vizsgálatot, a budapesti vizsgálat pedig 1923. október 26-án szünetelt meg a vizsgálóbíró. Nem áll tehát Benes azon beállítása, hogy Bécsben a budapesti intézkedések következtében kaptak kegyelmet a szokol hamisítók.

A Prágában letartóztatott Kohn József tett olyan vallomást, hogy Nádós is tudott az öt száz szokolosok hamisításáról, de maga Benes sem veszi kétségbe Kohn vallomását.

Mennyi hamis szokolos volt

A Világ és Népszava február 26-i számában is foglalkozik ezzel az ügygel. A cikkekben foglaltakkal szemben azonban meg kell állapítani, hogy a Budapesten letartóztatott Wottitz Gyulánál és társainál nem huszmillió hamis szokolos találtak, hanem csak 41 darab 500 szokolost, amit a vizsgálat befejeztével az ügyészség megsemmisített. 1922-ben újból feltűntek Budapesten a hamisított ötszáz szokolosok, amikor Milovanovics Milánál és társainál 1970 darab hamis ötszáz szokolos találtak, amit szintén megsemmisített az ügyészség. A csehszlovák kormánynak ez ügyben küldött jegyzékére a kormány azért nem válaszolt, mert a vizsgálat eredményéről a vizsgálóbíró értesítette a budapesti csehszlovák szövetséget. Az igazságügyminiszter ezzel elintézettnek vélte a dolgot.

Az igazságügyminiszter feltevésének megerősítésére alkalmas volt az a körülmény is hogy a csehszlovák követség az ügy iránt csak-

nem három éven át egyáltalán nem érdeklődött és csak a frankhamisítási ügygel kapcsolatban ez év január elsején szorgalmazta újból jegyzékének elintézését. Ezek alapján jogosultnak látszik az a feltevés, hogy a csehszlovák kormány a második jegyzékben szorgalmazott eljárás eredménye iránt csaknem három esztendőn keresztül azért nem érdeklődött, mert maga sem tartotta a velünk közölt adatokat olyanoknak, amelyeknek alapján az eljárástól eredményt várt volna, mert hiszen a csehszlovák külügyminiszter az aktákra sajtóközvetítéssel ezt a feljegyzést írta: Kimerítő nyomozásra nem használható. Ennyit voltam bátor ebben a kérdésben elmondani. (Helyeslés és taps a jobboldalon és közepén.)

Farkas Tibor véleménye

A miniszterelnök beszéde után Farkas Tibor terjesztette elő és indokolta meg különvéleményét, amelyet azért készített, mert így a többségi, mint a kisebbségi vélemény nem egyéb kártyavárnál. Több tanu kihallgatását követelte, majd kijelentette, hogy véleménye szerint perrendszerű bizonyíték nincs a kormány bűnösségére nézve.

Ujabb indítvány

Az ülés további folyamán Szabó Sándor részletesen foglalkozik a többségi vélemény egyes tételeivel. Külön-külön foglalkozik a kisebbségi vélemény állításával is és azzal szemben kifejti álláspontját. Majd azt az indítványt terjeszti be, hogy a nemzetgyűlés térjen napirendre a kérdés felett és mondja ki a következőket: A nemzetgyűlés a frankhamisítást elítéli, a bűncselekmény résztvevőivel semmi érzelmi közösséget nem vállal. A nemzetgyűlés a frankhamisítási ügyben állásfoglalásával a bünvádi eljárás menetét befolyásolni nem akarja. Kéri indítványának elfogadását.

Valkó válasza Benesnek

Azután felolvassák Valkó Lajos külügyminiszternek válaszáat Rakovszky Istvánnak Benes parlamenti beszéde tárgyában beadott interpellációjára. Valkó válaszában kifejti hogy Benes ugylátszik teljesen félreismeri a magyar helyzetet. A Benes által említett háborús békemiljő nem speciális magyar miljő, hanem a háboru által keletkezett általános tünet, amelynek megszüntetése legelső sorban a magyar államnak érdeke. Éppugy érdeke Magyarországnak a Benes által felemlített jó szomszédai viszony megteremtése is, amelyhez azonban kölcsönös őszinteségre és az egyenrangúság elismerésére van szükség. A választ úgy Rakovszky mint a ház tudomásulvette és ezzel az ülés délután háromnegyed háromkor véget ért.

Vakmerő rablóbanda betört a mitrovicai főszołgabirósági épületbe és teljesen kifosztotta az oszijekai főispáni hivatalt

Eddig négy állami hivatalban követte el betöréseket — A csendőrség és rendőrség széleskörű nyomozása Érdekes telefon beszélgetés

Jelentettük annak idején, hogy ismeretlen tettesek kirabolták és teljesen kifosztották a brcskói és a bácskapalánkai főszołgabirói hivatalt. A sorozatos betörések, amelyek különböző mesteri kézre vallanak, annak idején óriási feltűnést keltettek. A csendőrség megállapította, hogy a betöréseket valószínűleg egy jól szervezett rablóbanda követte el és azonnal széleskörű nyomozást indított a betörők ellen, akik azonban égerutat nyerve nyomtalanul eltűntek. A nyomozásba bekapcsolták a noviszádi rendőrséget is, amely detektiveket küldött ki a helyszínre, akik nagy ambícióval fogtak hozzá a nyomozáshoz.

Alighogy lecsendesült a sorozatos betörések következtében keletkezett izgalom, két újabb betörésről érkezik hír. A jól szervezett rablóbanda ezuttal változatosság kedvéért kifosztotta a mitrovicai szolgabirói és az oszijekai főispáni hivatalt és mindkét helyen gazdag zsákmány került a kezébe. A feltűnéstkelő betörésekről következő értesüléseink szólnak.

Betörők a főszołgabirói hivatalban

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel ismer-

retlen tettesek betörték a Sremska Mitrovicai főszołgabirói hivatalba. A főszołgabirói hivatal a város közepén van, szemben a templommal és tőszomszédságában a csendőrpáncsnoksággal. A városban ugyanaz éjjel 27 községi rendőr teljesített szolgálatot és őrködött a polgárság vagyoni biztossága fölött; éppen csak a főszołgabirói hivatal előtt nem volt rendőr. Fellelegesnek vélték a főszołgabiróság őrizetét, hiszen ki gondolna arra, hogy majd valakinek eszébe jut a csendőrlaktanya közvetlen közelében betörést elkövetni.

— Ki sejtette volna — mondotta a betörés felfedezése után a rendőrök — hogy majd a „hatósággal” mérnek szembeszállni a gazemberek!

A rablóknak ugylátszik mégis volt szükség hozzá, Éjjelkor hatolnak be a főszołgabiróság épületébe, átugrottak az udvarra vezető kerítést, a földszinten betörték egy ablakot s az ablakon keresztül hatoltak be az irodahelyiségekbe.

Először a főszołgabiró szobájában tettek látogatást, ahol az íróasztal fiókját törték fel, de semmit sem találtak. Innen azután a mellékszobába mentek, ahol a két íróasztal közül a

pénztáros fiókját törték fel, itt azonban csak 250 dinárt találtak. Erre azután a Wertheim kasszára került a sor. Fejszékkel és különböző szerszámokkal hatalmas lyukat furtak és a nyílás segítségével kinyitották a hatalmas pénztárt. Itt már több szerencsés volt, mert nem kevesebb mint 50 000 dinárt zsákmányoltak. Most már a második pénztár feltörésére került volna a sor, de ehhez már nem volt idejük, mert a nagy munkában elfáradtak és valószínűleg már hajnalodni is kezdett. Ugyanazon az uton amelyen behatoltak az épületbe, távoztak is a rablók, óriási rendetlenséget hagyva maguk után.

A csendőrség természetesen csak másnap értesült a szenzációs betörésről. Kihallgatni nem lehetett senkit, mert eddig még nem lehetett megállapítani, ki legyen illetékes a kihallgatások fogadtatására: a rendőrőrnök-e vagy a szolgabíró. A kompetencia kérdése körül keletkezett vitában azután a rablók megint csak egéretat nyerne s így most már csak boital ünhetik a nyomukat, a főszolgabíró meg a rendőrkapitány is.

Amikor a másik betörés telefonbeszélgetés alakjában pattan ki

Pénteken reggel megszólalt a mitrovicai csendőrség telefonja. A szolgálatot terjesztő „dezsurni” nyomban a készülékhez sietett és most a következő érdekes beszélgetés folyt le.

- Halló! Ki van ott?
- Itt az osieki csendőrpáncsnokság beszél. És ott?
- Itt a mitrovicai csendőrpáncsnokság!
- Örülök a szerencsének, kolléga ur!
- Én is, kolléga ur!
- Mondja csak kolléga ur, igaz az, hogy ismeretlen tettesek betörték az önök főszolgabírói hivatalába?
- Sajnos igaz, kolléga ur!
- Lehetetlen!
- De biz úgy van, kolléga ur. A ménkü csapott volna beléjük.
- És a kasszát is feltörték?
- Azt is!
- És állami pénzt is zsákmányoltak?
- Az ám!
- És nem fogtátok el a gazembereket?
- Nem bizony.
- Csak azért kérdem, mert minálunk viszont a főispán hivatait rabolták ki!
- Micsoda? A főispáni hivatait?
- Ugy bizony!
- És a kasszát is feltörték?
- Azt is!
- És állami pénzt is zsákmányoltak?
- Uhm! Hetvenezer dincsit!
- És nem fogtátok el a gazembereket?
- Nem bizony!
- Hallatlan! Mondhatom szép slamasztikába keveredünk. Különben hogy van kolléga ur?
- Köszönöm a kérdését, jól. És ön, kolléga ur?
- Köszönöm a kérdését szintén jól Zbogom!
- Zbogom!

Igy azután fenti telefonbeszélgetés alapján kiderült az osieki betörés is, amelyet valószínűleg ugyanazok a rablók követtek el, akik a mitrovicai főszolgabírói hivatali tisztelték meg látogatásaikkal. A kasszát ugyanazzal a módszerrel törték fel és ez alkalommal 64 darab ezresbankót, 61 darab százdinárost és 500 darab egydinárost raboltak. Az osieki rendőrség több gyanús személyt vett őrizetbe, akiknek a neveit azonban a „nyomozás érdekében” titokban tartják.

„JUGOSLAVIJA“

Általános Biztosító Társaság Fiókgazgatósága
NOVISAD, ZRINYI PÉTER U. 36.
TELEFON: 55.

Vállal mindennemű biztosítást — Károk 8 napon belül levonás nélkül rendeztetnek — Helyi képviselőket keres

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Vörös zászló alatt Amerika ellen

A Szovjet tavaszi lázban — Boiseviki európai Egyesült Államok — Zinovjev népbiztos hét órás beszéde — Kelet milliós tömege

Szovjetország időként hallat magáról, hogy ezzel is figyelmeztesse a világot, hogy létezik. Még alig csillapodott el a kínai-orosz konfliktus, már is újabb okot szolgáltat Szovjetország, hogy róla beszéljenek.

Európa egyetlen reménye

A Chicago-Tribune rigai levelezője hosszabb cikkben számol be arról a készülődésről, amely Oroszországban észlelhető s amely azt mutatja, hogy Moszkvát tavaszi láz fogta el, amelyben véres tavaszról álmodoznak a Szovjet vezetőférfiak csak azért, hogy nagykitartással terjesztett eszméjüket a világ forradalmasítását keresztül vihessék.

Zinovjev a nemzetközi kommunista bizottság elnöke a Moszkvában összeült bizottság előtt hét órás beszédben fejtette ki a tavasszal követendő irányelveket a szovjeteszmék érdekében. Beszédét általános és nagy érdeklődéssel hallgatták, bár megengedi, hogy a világ forradalmasításának eszméje halványulóban van, de azért kötelességének tartja, hogy a kommunista nemzetközi bizottság figyelmét felhívja arra a nagy tervre, amely az európai Szovjet-Egyesült Államokat akarja felállítani, amely az egyedüli alkalmas tényező és kiút arra, hogy Európát Amerika csapdájából kimentse, amely az európai kapitalizmust erősen támogatja, hogy így az európai gazdasági kizist megszüntesse.

Kilóg a lólab

Európai gazdasági talpraállítás: ez az amerikai jelszó. Első pillanatra nagylelkűnek tűnik fel, pedig kilóg a lólab. Az Egyesült Államok ezen hangzatos jelszó alá rejtik szándékukat, amely pedig nem más, mint a háborús adósságok biztosítása, amellyel Európa tartozik Amerikának. Ez pedig a legnagyobb rabszolgaságot jelenti, mert az európai munkásságot Amerika részére dolgozó rabszolgává teszi. Jöjjenek azonban létre az európai Szovjet-Egyesült Államok úgy — igéri Zinovjev — Európa Oroszországban s kelet milliós tömegeiben hatalmas pártfogóra talál, amely Amerika kapitalizmusának egyedüli ellensúlyozója.

Amerika ellen Dél-Amerikán át.

Miután a tervet a megbízottak elé adta, meg is jelöli Zinovjev az utat, amelyen Ame-

rika ellen legbiztosabban lehet fellépni. Ez az ut Dél-Amerikán át vezet s abban áll, hogy délt bolsevizálják s így a kapitalista északi államok tekintélyét megingassák. Felszólítja a délamerikai megbízottakat, hogy tekintsek legszentebb kötelességüknek, hogy ne csak az egyes városok, hanem az összes déli tartományokban is a legmesszebbmenő propagandát fejtsék ki, a kapitalizmus elleni gyűlölet szítására.

A kilátások ugyan nem nagyon kecsegtetők, jegyzi meg a népbiztos, de azért azon profétai kijelentést teszi, hogy Európa forradalmasítása nem lehetetlen. Új energiával kell felvenni a küzdelmet s csüggedni nem szabad. Különösen nagy súlyt kell helyezni a szocialista és demokrata pártok megnyerésére. Meg kell kísérelni az egyes városokban a kommunista szervezeteket újraéleszteni s ahol lehet fel kell állítani a kommunista diktatúrákat.

A szovjet is, Zinovjev is érdemes a bizalomra

A szovjet minden törekvése oda irányul, hogy otthon is meg a külföldön is bizalmat keltsen s azért pénzbeli teljesítőképességének iparkodik kézrefogható tanujelét adni, amint ez a Frankfurter Zeitung jelentéséből kitűnik, amelyben nincs kevesebbről szó, mint arról, hogy a Szovjet 800 kg. aranyat váltott be a Reichsbanknál angol fontokra, amelynek értéke 1,000,000 angol font ami 21 millió német márkának felel meg. Ez az összeg külföldi kötelezettségek teljesítésére fordítandó.

Zinovjev ellen is hangzott már többször bizalmatlansági felszólamlás, hogy semmit sem tesz, pedig ez nem felel meg a városoknak, mert mint beszédében kijelenti ő nagyon sokat tett az elmúlt évben. Az ő munkája következtében egész Európában 40.000 kommunista türtte el a börtön szenvedéseit. Különféle harcokban 13.000 ember sebesült meg és 4000 ember halt meg. Ez mind az ő általa terjesztett kommunista eszmékért történt.

Ez volt a beszéd csattanója s mégis közben kétkedve fogadták az eszmét: Vörös zászló alatt Amerika ellen. (i. r.)

Nem kell már fizetni a lumpadót

A tartományi pénzügyigazgatóság felhívta a városi tanácsot, hogy az új és felemelt illetékeket és adókat azonnal szüntesse be

A noviszádi városi tanács utóbbi időben egymásután szavazta meg a különböző címenek kispekulált adókat és illetékeket, amelyek súlyosan terhelték meg a különböző adóterhek alatt amugyis görnyedő adóalanyokat és nagyszabású drágulást idéztek elő a városban. A tanács azonkívül egész csomó vám és adófel-emelést határozott el, többek között felemelte a közeletvámi illetékeket a vágóhídi díjakat is; a lumpadóval pedig valóságos forradalmat idézett elő a vendéglősök és a vendégek között.

A gazdasági körök tiltakozása ellenére a város minden előzetes pénzügyhatósági jóváhagyás nélkül vigan szedte az új illetékeket és egyáltalában nem törődött az érdekeltek felzudulásával, akik különben deputációt is menesztettek Beogradba, hogy tiltakozzanak az új felemelések ellen.

A gazdasági körök megmozdulása nem is maradt hatás nélkül. A pénzügyi kormányrendelete értelmében

a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság 11.547. számú átiratával tegnap utasította a városi tanácsot, hogy az összes új és felemelt illetékek, vámkok és adók beszedését azonnal szüntesse be, mert a városi tanács túllépte hatáskörét akkor, amikor a pénzügyigazgatóság előzetes jóváhagyása nél-

kül újabb adókat vetett ki és adófel-emeléseket határozott el.

A pénzügyigazgatóság utasítása nagy konsternációt keltett a városnál, ahol azonban most már semmit sem tehetnek a pénzügyigazgatóság rendeletével szemben, amely különben törvényes állápontra helyezkedett, amikor az illetéktelen adók beszedését beszüntette.

A pénzügyigazgatósági utasítás értelmében a város tehát nem szedheti tovább a lumpadót és elesik egyuttal a felemelt közeletvámi, a vágóhídi a kucséberi és egyéb „pijacsarina” címmel kivetett új és felemelt adók élvezetétől.

A pénzügyigazgatóság rendelete nagy megnyugvást keltett a városban.

AZ APOLLO ELŐZETES JELENTÉSE

Március 1—2-án:

A fertő lilioma

Szenzációs filmatrakció 6 felvonásban
A FŐSZEREPBEN: DORRIS KENYON

HIREK

A megnémult miniszter avagy Rádics István hallgat

Már napok óta a szavát sem hallani. Valamikor harminchat napon és kilencvennégy éjszakán egyfolytában beszélt; ellengzőkkel sem lehetett volna elállítani a megindult gépezetet; reggelire népgyűléseket ebédelt, ebédre bizalmi tősztokat vacsorált, estére bankettbeszédet fogyasztott. Azóta már sok víz folyhatott le a Dunán, de Rádics István ókigyelme hallgat. Azt mondják, hogy Bicsérdista lett. Elakadt a torkán az alma és gégejébe hatolt a káposztafej. A sok zöldségtől megnémult.

Megakartam győződni róla, igaz-e, amit a fáma mond. Bekopogtam tehát a zöld tapétáajtón és megkértem, nyilatkozzon a politikai helyzetéről. Az érdekes diskurzus a következőképpen folyt le közöttünk:

— Hvalen Iszus, miniszter ur! Hogy méltóztatik lenni?

— Uhm!

— Jól ugyebár? Hát kérem, mit tetszik szólni Pribicevics támadásaira?

— Hm! Hm!

— Borzasztó dolgokat mondott ám a Szvetozár ur! Képzem milyen dühösnek tetszett lenni!

— Haha!

— Az ám! Nem is illik az ilyeneket észrevenni. Nem fáj a bolhacsipés, csak kellemtelen!

— Hehehe!

— Mert hát hiába is aposztrofálta miniszter urat, nem kellett rá válaszolni.

— Hoho!

— Azt mondják, hogy a miniszter ur Bicsérdista lett és 397 évig méltóztatik élni. Ugyebár nem igaz?

— Hhja!

— Mindjárt sejtettem. A sok zöldségtől elkopik az ember álla!

— Hih!

— Meg aztán nem is érdemes politizálni. Plasztirász ráfizetett Pangalószra, pedig Nincsic többször mondta Mussolininek, hogy a lokarnói események nincsenek kihatással a spanyol bikaviadalok beszüntetésére, mert a frank-ügy kipattanása óta a kávétermés Rio de Janeiroba terelődött, ahol csak nemrég nyitották meg a disznóhizlalás mesterséges műtrágyázására vonatkozó nemzetközi döntőbírság konferenciáját.

— Nana!

— Igaz-e az miniszter ur, hogy most már sohasem méltóztatik beszélni?

Erre a kijelentésemre elpattant a hur. A miniszter ur felállt, feltápáskodott, fel- és ki egyenesedett és röviden így kiáltott fel:

— Hallja kedves barátom, eddig türelmem hallgattam fecsegését, de miután azon kijelentésre ragadtatta el magát, hogy én sohasem fogok beszélni, igenis kijelentem, hogy a hallgatás nem a beszéd elnémulásának pszichanalitikai tünete, a beszéd nem a hallgatás diametrális spektrio fiziológiája, mert én akkor hallgatom amikor nem beszélek és nem akkor beszélek, amikor nem hallgatom, a külpolitikai helyzetben előállott komplikációk pedig különös tekintettel Marzenskára és a horvát parasztpárt aktív tevékenységére az angol flotta szeparatív kérdésében olyan hatalmas méreteket öltöttek szociológiai szempontok alátámasztása nélkül, hogy a legminimálisabb levegőrezgések is a hang felfogó képessége folytán Pribicevics Szvetozár anakrónisztikus szentenciái dacára nem is Mussolini, hanem a szerb érdekek szem előtt tartásával borzasztó lidércnyomásként hatottak a széles néprétegek legalacsonyabb nivóján álló fajtrézek orangutánoid plenipotenenciális perspektívájára, különös tekintettel arra, miszerint a minekutáni zabolátlan megfélemez-

instanciák nyomozásában, amikor ugyanis —

Mire letet Rádics hallgatása, vizes lepedőben vittek az uccára. Teljes két órán keresztül szünet nélkül „hallgatott” a miniszter ur.
K. A.

1926. Február 28. Vasárnap

Római katolikus: *Roman*. Protestáns: *Elemér*. Görög keleti: *Oniszim*. A nap kel reggel 6 óra 44 perckor, nyugszik 5 óra 42 perckor. A hold kel 6 óra 28 perckor, nyugszik 7 óra 23 perckor. Nemzeti Színház: D. u. Tanc a boldogságba. Este: Utazás a világ körül. Apolló mozi: Marica grófnő. Odeon: A kém.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Változékony idő. A szelek csak az Adriai tenger partján lesznek erősek (bóra) és a déli partvidéken. A felhőzet általános marad, havazással északon, esővel délen. Az idő hidegebbre fordul, elsősorban északkeleten, ahol fagyok is lesznek.

Jóslat Novisad részére: Csendes bo-rult idő, havazással. Hőmérséklet fagypon-t körül.

A mai Szubotica Sport-NAK mérkőzés elmarad.

— A Női Mária Kongregáció, f. évi március hó 1-én, hétfőn este fél 6 órakor gyűlést tart, amelyre tagjainkat ezennel meghívjuk.
Előjáróság

— A vajdasági munkáskamarák gyűlése. A vajdasági munkáskamarák ma délelőtt 8 órakor nagygyűlést tartanak, 10 órakor pedig tiltakozó gyűlést a „Sloboda” nagyter-mében.

— Március 20-án megnyílik a kame-nicai gyermekmenhely. Az egészségügyi minisztérium által létesített gyermekmenhelyet, amely a Venácon nyert elhelyezést, március 20-án fogják ünnepiesen megnyitni. A menhelyen egyelőre 60 gyermeket helyeznek el.

— Megfosztják állampolgárságuktól az olasz emigránsokat. Rómából jelentik: A Nazione azt jelenti Firenzéből, hogy az a bizottság, amely meg fogja fosztani az emigrán-sokat állampolgárságuktól, legközelebb összeül. A többek között állítólag elveszti állampol-gárságát Nitti volt miniszterelnök, Salvanini egy-temi tanár, Donati a keresztényszociálista Po-polo volt szerkesztője, a szindikalista De Amb-rio Tonello a Svajcban élő volt szociálista képviselő és Vacirka, az Amerikában letartóz-tatott volt szociálista képviselő.

Vas és fűszerkereskedőseged
azonnali belépésre állást keres. Cim: Ustavka ulica 35.

— A Revü második száma többszínű címlappal, 32 oldal terjedelemben a következő gazdag tartalommal jelent meg: Tamás István: Konferánsz. Jevgyeics Dobroszláv: Noviszád — parvenü város. Miletics centennárium Novi-szadon. Kottasz Aladár: Fogalomzavarok, avagy egy mozilátogató víziói. Kelemen János: Interju Dobos Lászlóval a magyar színészetéről. Borsódi Lajos: Mükedvelés Becskereken. A színház ro-vatban a Marica grófnő noviszádi bemutatója, színházi hírek, a noviszádi Intim Pista pletykái. Noviszádi képtárlat: Tomán Sándor hírlapíró és Rajhenics karmester karrikatúrái. Rádió menet-rend. rádió hírek. Sport: Szubotica a tavaszi szezon előtt. Sporthírek: A szalmaözvegy no-viszádi szereplőinek fényképe. Beszámolók szombori és becskereki bálokról. Somlyó Zol-tán: Idő (vers). Ezenkívül számtalan érdekes

kis cikk, mozi hírek, filmklisék, rejtvények stb. Egy-egy szám ára mindössze négy dinár.

— **Hirdetmény.** Noviszád városa 1926. február 28-án reggel 9 órakor a városi major-ban nyilvános árlejtés útján a következő tár-gyakat fogja eladni. 1. Egy fekete hintó. 2. Egy sárga kocsi. 3. Három igás kocsi. 4. Egy vető-gép. 5. Egy fahenger. 6. Egy borona. 7. Három vasborona. 7 a. Egy könnyű kocsi. 8. Három vashordó. 9. Egy kantár. 10. Egy láncos borona. Minden egyes árlejtő köteles az árlej-tés előtt a városi pénztárba 1000 (Egyezer) di-nár kauciót lefizetni és a befizetett összegről szóló elismervényt köteles az árlejtő bizottság-nak bemutatni. Az árlejtésre vonatkozó részle-tek a hivatalos órák alatt a városi gazdasági hivatalban tekinthetők meg. Noviszád város tanácsának üléséből. 1926. február 20-án. Lá-kics s. k. polgármester helyettes.

— **Március 6-án szombaton** este fél 9 órai kezdettel újra színre kerül a „Krizantém” operett 3 felvonásban a Slobodában. Jegyek elővételben Nagyfejeó kézimunka üzletében, Jevrejska u. 9. sz. alatt kapható.

— **A Novisadi Kath. Olv. és Gazda-kör** folyó hó 28-án vasárnap este 8 órai kez-dettel „Kultur-estélyt” rendez, melyre ezuton hívja meg tagjait. Belépődíj nincs, a belépés kizárólag tagsági igazolvánnyal történik, azon tagok kiknek még az igazolvány nincs birto-kukban, ezt átvehetik este 7-től a kör jegyző-jétől. A felolvasást Dr. Koráni Elemér főtis-telendő ír tartja.

— **A sofför büne.** Jelentettük tegnap, hogy a rendőrség letartóztatta Ninkov Dusan soffört, aki erkölcstelen viszonyt folytatott saját leányával. A rendőrségen Ninkov tagadta a terhére rótt cselekményt és azzal védekezett, hogy az egész feljelentés nem más, mint fele-ségének bosszuműve. Tegnap megjelent szer-kesztőségünkben Ninkov Dusan felesége, aki kijelentette, hogy nem ő jelentette fel a férjét, hanem a sofför közös háztartásban élő barátnője.

(x) Kvadrátos puhafa **szőlőkaró** leg-olcsóbban beszerezhető a Lisic-fatelepen, Novi-sad, Kanálison tul. 2266—1—0

— **Rövid hírek.** Dróttalan fényképezés útján időjárás táblázatot ad a müncheni rádió leadóállomás azoknak az előfizetőknek, akiknek Dieckmann féle fényképfelvévő készülékük van. — A bécsi községi tanácsban a keresztény-szociálisták sürgősségi indítványt terjesztettek be azoknak a sikkasztásoknak az ügyében, amelyek a városi elektromos művek szakszer-vezetében fordultak elő. Arról van szó, hogy a városi elektromos művek munkáüzemi taná-csának három tagja 220. más verzió szerint 500 millió koronát sikkasztott. — Kúhar Mihály ötvenéves szentgothárdi mezőőr szerelemföltés-ből törrel megilykolta Markusz Tivadarné 29 éves munkásnőt, azután a vonat elé feküdt, amely halálragasztotta.

— **Meghívó.** Ezennel meghivatnak a Noviszádi Bortermelők Szövetkezte b. tagjai vasárnap március hó 7-én délután 2 órakor saját helyiségében megtartandó rendes évi köz-gyűlésre. Elmők.

— **Elsőrendű tűzifák,** porosz köszén és gázkocsz házhoz szállítva, Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 2757-1-0

Dr. FÖLDES MARGIC-CRÉM

PUDER, SZAPPAN csodaszéppé teszi.
Újból mindenütt kapható.

Vezérképvislet: HELLER, Veliki-Kikinda.

APOLLO! Február hó 28-án! MÉG MA!

Marica grófnő

Kálmán Imre gyönyörű operetteje 6 felvonásban Főszerepben: Vivian Gibson és Harry Liedtke

ODEON! Ma vasárnap, 28-án! ODEON!

A kém

11 érdekesítő felvonás az amerikai szabadság-harcból. Két órás műsor! Rendes helyarákkal!

Amikor a „királynő haragjával“ és agyonlövési fenyegetésekkel védekeztek a döghalál ellen

Érdekes császári dokumentum egy novisadi műgyűjtő archívumában
Orvosi óvintézkedések helyett puskagolyó és halál

Cserneyi professzor ur archívumában kutatva érdekes okmányra bukkantam, amely Mária Teréziától származik s amely érdekes világot vet az akkori idők egészségügyi viszonyaira. Hogy nem a legrozsásabbak lehettek az egészségügyi közállapotok bizonyítja, hogy császári pátensekkel kellett a ragályos betegségek ellen védekezni. A kolera és a pestis voltak a legveszélyesebb ellenfelei az emberiségnek; s ha már a közegészségügyi intézmények nem funkcionáltak, a császárné szava és teljes szigorja kellett hozzá, hogy a ragályos betegségek terjedését megakadályozzák.

Talán a XVII. században ismerkedtek meg az emberek először a „kontumácia“ fogalmával s ezt az üdvös intézkedést, amelyet manapság „vesztég zárnak“ nevezünk: akkor akkor alkalmazták először a renitens páciensek ellen, akik helyről-helyre járva fittyet hányva a higiénának, magukkal hurcolták a baktériumokat és egész tartományokat árasztottak el fertőző betegségekkel.

Az első ilyen császári pátens 1766-ban jelent meg Bécsben s az érdekes okmány eredeti példányát alkalmunk van most kivonatban ismertetni olvasóinkkal, akik bizonyára kíváncsiak arra, hogyan képzelte el a szigorú Mária Terézia a fertőző betegségek elhurcolásának megakadályozását és milyen büntető sankciókat helyezett kilátásba azokkal szemben, akik nem alkalmazkodtak a higiénia legelemibb szabályához, a tisztasághoz és a betegségek elkerüléséhez. A múlt századok nem éppen ékesnek mondható nyelvezetén imígyen stabilizálódott a copfos okirat:

Mi Mária Theresia Isten Kegyeleméből Rómaiaknak Özvegy Császárnéja, Magyar, Tseh, Horváth etc. Országoknak Apostoli Királynéja, Ausztriának Fő-Hertzege etc. etc.

Mindeneknek nagy és alacsony s akár minémű rendben levő Híveinknek, kik közösen a Mi Császári és Királyi Kegyelemünket, Kegyeségünket!

Külömbb féle Contumácia tartó Helyeknek rendelésére két Okokra nézve indítottunk, melyek közül az első oda intéztetett, hogy mind a Földön, mint pedig a Tengeren való

kereskedés szüntelen nyitva, és szabadon lenne, a másik pedig: hogy a közönséges Egészségnek Állapotta valahonnan bé hatható Ragadó Betegségnek veszedelmétől szemes gondviselésünk által meg-oltalmaztatna.

Annak okáért kegyesen és egyáltalában akarjuk, hogy e jelen levő Rendelésünk megtartassék mind az egész Ausztriának szélén akarminémű Birtok, avagy Jurisdicció alatt legyen az, mint pedig Magyar-Országi tartományokban, kiváltképen pedig azokon a Részeken, amelyekeken Mirigy ellen való Linea, vagy Határ vagyont vette, vagy ezután fognak vettetni. Azért kegyelmesen akarjuk és parantsoljuk.

Először: Hogy mind meg-ujtván itt az előbbeni Normalio kegyes Rendeléseinket, mi hely ezek elegendő-képen ki-adatnak, és publikáltatnak, azonna l törvényesen meg- legyen hagyva, hogy minnyájan, akik vagy önnönmagok hamis Passusokat, Fede, Pratica-nevű menedék Leveleket, vagy más ezekhez hasonló és az Egesség dolgában az elmenetelre szükséges szabadságra néző tsalárd eszközöket tudva tsinálnak, vagy valahonnan azokat megszerezvén a Rendeitt Contumáciát magoktól el akarják távoztatni minden halogatás nélkül halállal és ugyan felakasztással büntetődgyenek és ezért az ilyen okból elfogatott Személlyel a legközelebb levő Criminális Törvénybe, a Nemesek pedig vagy más különben Privilegiálttakk tulajdon Jurisdiction alá adassanak.

Hasonló képen akarjuk, hogy minden Tekéntet és Engedelem nélkül ugyan azon büntetéssel büntetődgyenek azon Tisztek is, kik másoknak tudva meg-engedik, hogy hamis pátensekkel vagy menedék Levelekkel béjőjenek, vagy Partékákkal illy formán behordjanak, vagy bé-hordassanak; szinte ugy azok-is, kik az illyen Személyeket vagy Partékákat a rendelt Döntumáciának ki-töltésse előtt el-bocsátják.

Másodsor: Mindeneknek, kik a Mi Birodalmunk alatt lévő Határookra érkeznek, az Halálnak el-kerülhetetlen Büntetése slatt tilalmas legyen az Egészségre vigyázó Tisztnak nyilván-való Szabadsága és Jelenléte nélkül más Személyek közé elegyedni.

Harmadsor: Kemény és Kereskedések vesztése alatt és bizonyos várbéli két eszten-deig tartandó Rabotálásnak Büntetése alatt tiltalmaztatik a Lineákon vagy Cordonnak nevezetett Határokon és Ország szélén levő Lakosoknak, főképpen az Vendég Fogadóknak és Kalmároknak, az Idegen, Gyanóságos és ismeretlen Személyeket Házokba fogadni s azoknak szállást adni.

Szenki e végre rendeltetett Helyeken-kivül ne bocsátassék a Tartományba jönni, ha tsak előbb a Contumáciát erre rendelhetett Helyeken a Portékáinak és magával hozott Jóságának szokott szellőztetésével és Tisztulásával együtt ki nem töltötte volna és a Contumácia Tisztétől az említett Helyekenadatott, a Commendans és Contumáciának Pomissariussa által a nevezetesebb Strásákon Subscribáltott menedék Levelet ennek bizo-nyítására nem mutatott volna.

Azért mivel más képen a különféle Portékák és házi Eszközök által, melyek a Dögletes mérget magukhoz veszik ezen Nyavalya könnyen bé-hathatna és erre nézve midőn a Környül-téző Tartományokban a Döghalál regnál ezeknek bé-hozása nyilván szokott tilalmaztatni, szükséges ezekben minden hitelhető szorgalmatossággal vigyázni és Rendelésinket megtartani.

Hogyha tehát akármely Nemzet-béliek valahol támadó Döghalálnak alkalmatosságával tilalmas el-térültt úton találtatna, az illetén személy agyon-lövésnek fenyegetésével azonnal megintessen, hogy minden késedelem nélkül vissza térjen és a rendelt Ország Utaira vagy a Contumáciának Helyére költözzön. Ha pedig az említett intésre nem hajtván erőszakkal valóki a szabott Lineát vagy Határt által-hágná, azonnal minden tovább való Tanátskozás nélkül agyon-löveztessék és a Teste megégettessék.

Ugy kegyelmesen is reménylünk és a Mi alattunk-levő Tisztségek, Jurisdictionok és egyéb akarminémű Állapot, Méltóság és Nem-béli Birodalmunk alatt-való Hivetnk felől Magunknak kegyesen égerjük, hogy ezen félelmes Nyomoruságnak megelezőséért és megszünésséért nemtsak az Istennak véghetetlen Irgalmát velünk együtt buzgón fogják kérni és ezen Tsapást jeles Ételekkel és vétkeknek távoztatása által fogják kezelni, azonfelül a jelen-levő Pátens valamint Ordinacionkat is szüntelen és minden időben tellyességgel mindezekben megfogják tartani és betölteni, ha tsak különben kemény Királyi Haragunkat és a szabott Büntetéseknek súlyát nem akarják tapasztalni.

A pehhes ember

Barabás megkérte a kezemet. Kikosaraztam. Most már megirhatom az okát is. A mult-kori levelemben csak annyit irtam róla, hogy a házukhoz jár. Akkor még úgy látszott, hogy a kártya partik vonzzák. Benne voltunk a leg-hosszabb téli estékben. Itt volt a fő összejövetel. No meg a plébánián. Amint alkonvodott, már jöttek. Barabás is velük. Még érzett rajta az iskola pora. — Vacsoráig, — néha vacsora utánig kergették a huszonegyest. — Nem mondom, hogy nem szép fiu. Türhető, Nekünk meg nem is szabad olyan nagyon válogatni. — Mire vár a kántortanító lánya? — mondogatták, mikor hire ment, hogy a kis tanítót kikosaraztam. Csak nem a Rakonczay uraság fiát várja...

Az egész kikosarazásnak igen érdekes lélektani háttere van. Tegnap jöttem rá, hogy honnan is ered az ellenszenvem, mely a végén Barabás elutasítását eredményezte.

Az egyik este, a mig az asztal terítése tartott, — a vendégek csevegték. Arról folyt a szó, hogy kit mikor ért a legnagyobb meglepetés. — Mindenki elmondott egy-egy kalandot, — mely kisebb-nagyobb kellemetlenséget tartalmazott.

Barabás a következőket mondta: Engem a legnagyobb meglepetés a tavalyi vakációban ért. Hogy eléje ne vágja a dolognak, hát az elején kezdem. Tavaly Tavaskuton voltam tanítónak. Ott kevesen voltunk kaputos emberek. Leginkább a plébániára jártunk. Az öreg plébános szívesen látott bennünket. Ő nem járt sehova. Leszámítva azt a néhány hónapot amit

külföldön töltött. Rendesen Tirolban. Nekem is Tirolt ajánlotta, vagy Svájcot. Az a sok szép és jó, ami ott az emberre várakozik, — egészen felcsigázta vágyamat. Elhatároztam, hogy a vakációban én is elmegyek Svájcba. Mikor bővebb felvilágosítást kértem: utikalauzt stb. elmondta a jó öreg plébános, hogy van neki egy titka. de azt ne adjam tovább. Mint élte egyik legkedvesebb emlékét őri azt. Van Svájcban, — itt és itt, — (én biz a neveket elfelejtettem) egy gyönyörű völgy. Pompás domboktól és távolabb óriási havasoktól környezve. A lakosság rendkívül barátságos, vendégszerető. Például akkor, mikor ő ott járt nép ünnepély volt, — vendégül látták. Az egyik nyaraló erkélyén pompásan megvendégelték. — Csinos német leányok körül cicázták stb. Hoztak neki amit csak kívánt. Nagyon kedélyesen elszórakoztatták — és a végén — mikor a fizetésre kerül a sor egy frankot sem fogadtak el tőle. — Rögtön beirtam a falu nevét a jegyzőkönyvembe, mondta Barabás, — és eltökélt szándékom volt, hogy felkeresem azt a falut, hol ilyen olcsón lehet mulatni.

El is jutottam oda. A vendégkönyvben megnéztem a jelzett napon a plébános ur nevét. Megtaláltam. Nyugodtan rendeltem magamnak egy szobát és oda pompás vacsorát. Az árak után egyáltalában nem érdeklődtem, Kényelmesen végig nyujtozkodtam a diványon és cigarettáztam. Vártam, — mig a vacsora ideje elérkezik. A korcsmáros többször bejött. Néha a leánya is. Nem olyan tulságosan szíves, a hogy azt a plébános ur lefestette, de nem is volt mogorva, elutasító. Csak azon csodálkoztam, hogy olyan kevés a vendég.

Találgattam az okát... De a vacsora elterelte a gondolataimat. Pompás vacsorát készítettek. — Vacsora után egy órácskát sétáltam, — majd aludni tértem.

Réggel aztán megköszöntem a házigazda szíves vendéglátását és elindultam.

A korcsmáros feltartóztatott a számlával. Uram ön még nem fizetett. Ugy van, de ugy tudom, hogy itt nem is kell fizetni. Nekem egy szavahihető ur, a plébánosunk mondta, hogy itt nem kell fizetni. Ő tavaly itt járt ezen és ezen a napon. Evett-ivott, jól mulatott és egy frankjába sem került.

Mikor volt ez kérem? Nyomaték kedvéért a vendégkönyvhöz mentem és megmutattam.

Ja, az egész más, — mondta a korcsmáros. — Uram, akkor a Zöld Henriket játszották itt a berlini mozisínészek, filmfelvétel volt. A cehet a mozisínház igazgatósága fizette. Az ön plébánosát színésznek nézték a szereplők is, én is. Emlékszem a lakodalmas jelenet volt. Itt ült az öreg ur a hárs alatt. — De tegnap nem volt mozifelvétel, — önnek fizetnie kell.

Ekkor ért a legnagyobb meglepetés.

Mikor végére ért apuka azt mondta Barabásnak:

A tavaskuti plébános nagybátyám. Már tőle is hallottam ezt az esetet. Ő ugy mondja, hogy az egyik káplánját érte volna ez a meglepetés. Mindegy — akárkivel történt meg a dolog — tényleg nagy meglepetés lehetett.

Miután Barabás akkor nagyon elpirult — én kikosaraztam, mikor megkérte a kezemet, — nem akarok ilyen pehhes ember felesége lenni.

Pug.

Ez a Mi Gsászari és Királyi Kegyelmes Akaratunk és szándékunk. Köt Bétben, a Mi Ausztriai Föhertzegei Városunkban kis-Aszszony Havának huszonötödik, napján, Ezerkétszázhatvan hatodik, Országlásunknak pedig Huszonhatodik esztendőjében.

Maria Theresia
Rudolphos Comes Chotek
Reg. Boh. Supr. A. A. pr. Canc.
Joannes Christoph L. B. de Bartenstein
Ad Mandatum Sec. Caes.
Regiae Mnjestatis proprnem.
Florienus Perdacher.

Az érdekes császári pátenából kiderül, hogy nem sokat teketóriáztak azokkal, akik nem fogadtak szót és a katonai kordonnal telespékelt „lineán” átmenni próbálkoztak. Egyszerűen lepuftantották őket és Ő Felsége Mária Terézia nevében testüket elégették. Csakugyan radikálisan vedekeztek a döghalál ellen.

Írás és jellem

Grafologia és pszichoanalízis
Írta: RÁTÓTI F. MIHÁLY

Az írás mikéntjét, sőt karakterisztikumát is nagymértékben befolyásolja a hangulat. Tudvalevő, hogy az ember változott kedélyhangulatban másképpen ír, mint nyugodt lelkiállapotban. Valamely hosszabb levél írásában fokról fokra észre lehet venni a téma okozta lelki és kedélybeli változások grafológiai képeit. Ismerek írásokat, leveleket, amik kezdetben az egyén zavartalan hangulatában íródtak. Az írás folyamán felbukkanó eszmék és érzések okozta hatások azonban erősen észrevehető módon befolyásolták az írást, természetesen anélkül, hogy írójuk erről tudatosan számot adhatott volna.

Az ilyen írásképek a kéregető leveleknél jellegzetesek. Ezeknél igen könnyen megállapítható, hogy a nélkülözés, vagy a haszonfelés diktálja-e a sorokat. Hosszu gyakorlatom alatt rengeteg ilyen levelet, írást analizáltam, amelyeknél mondhatnám első pillanatra felütnék az őszinte vagy csaló tendenciák.

Egy előkelő s katonatiszti körökben sokat szereplő fővárosi ügyvéd egy ízben reá címzett borítékot mutatott nekem azzal a felszólítással, hogy nyilatkozzam a levél írójáról. A levelet magát nem láttam. Az első pillanatban erős öngyelmézést gyakorló, magát alárendelni tudó, subordinált ember írása volt az impressióm. Ezen a subordináción belül azonban kétségbeeséshez közel álló aggódó, elerőtlenedő energiájú, óriási erejű félelemérzettel küzdő m ly depressio lappangott. Az írásmódon meglátszott, hogy a levél írója az ügyvédet tartja egyedüli megmentőjéek, noha egyuttal inkább az ügyvéd humnitására, mint az igazságára számított.

Az írás egy magasrangú tiszt írása volt, aki igen kétségbeesett helyzetben fordult az ügyvédhez, akinek megjegyzése szerint az analizisem, vagy jobban mondva a leletem megegyezett a levél tartalmával.

Írásbeli hazugságok és azok megközelítő okai az írásban gyakran felismerhetők, különösen akkor, ha más, korábbi és közömbösebb témáról írt azonos írással összehasonlítjuk. Nagyon érdekesen motiválódnak szerelmes levelekben a céltudatos pózok, jól alkalmazott frázisok, vagy szenvedélytől és mély érzéstől átítatott lélek diktálta szavak írásképei. A grafologus előtt ez nyitott könyv.

Az írás pszichoanalízise alkalmával igen gyakran nagyon mély és eltemetettnek látszó titkokro világit a graphologia. Íráshibák, elírások, szócserek, kihagyások, ha azok nem a hiányos nyelvtani és helyesírási tudásból erednek, néha egészen megdöbbentő képét adják egy-egy emberi lélek hihetetlenül bonyolult alkotásának.

Egy eléggé jól ismert színházi hetilapok társaságrovatában gyakran szereplő hölgy több embernek, különböző időpontban írt néhány levélét láttam, amikben a megszólítás, illetve a címzés keresztneve következetesen egy kijavított P. betűnek látszott. Ez az állandóan jelentkező korrigálás feltűnt nekem. Igen rövid időn belül megtudtam, hogy a hölgy nagyon közeli érzelmi nexusban áll egy P. betűvel kezdődő nevű úrral, akinek a hatása alatt nagy és mélyreható ke-

délyei változásokon ment keresztül. A címzések és megszólítások írásánál felmerültek benne az emlékek és öntudatlan eszmetársítása képezte vele reflexszerűen ezt a kezdőbetűt. Vannak ennél mélyebben járó és súlyosabb esetek. Egy fiatal táncosnő következetesen olyan névponást, azaz az aláírás után alkalmazott karakterisztikus paraphot alkalmazott, ami közel pontosan hasonlított a suhancok által kerítésekre rajzolt erotikus négyzetekhez. Ezt aztán egy erélyes, de egyben mintegy védekező motivumu vonással keresztülhuzta. Az elemzés teljesen megegyezett a valósággal, amit a táncosnő egy alkalommal beismert. Férfias szexialitása, erősen szenvedélyes, s ezzel kapcsolatban több keve-

sebb lelkiismereti furdalásai vannak, amiknek okát sokszor tulbozgóan, igen gyakran nyers megnyilvánulásokkal igyekeznek ellensúlyozni.

Egy levélben a következőket olvastam: „... meggyőződhet arról, hogy ebben az ügyben semmit sem hallgatok el...” stb. A „hallgatok el” szavak feltűnően más, elütő írásképe igazolta a később bebizonyosodott véleményét, hogy a levél írója valótlant állított.

Ez a levél egy egyéni akcióról ismert fiatalember írása volt, amit régebbi feljebbvalójához intézett. A levélben említett ügygel kapcsolatban hosszas eljárások és tárgyalások után elévülés címén megszüntették a felelőségre vonását.

Disznótoros örömök 1926-ban

Szelid izgalmak és éhes vágyak bizsergetek minden porcikánkban, amikor egy hamisítatlan falusi disznótor óhajtott örömei felé baktatunk a széles országuton. Tanyai tanító-tól kaptuk a meghívást erre a nevezetes alkalomra, szűkszavu, sokatmondó levelezőlapon, tegnapelőtt:

— A hizó már nem eszik, Jöjjön azonnal, megvárjuk

Hónap végén tanítói zsebből nem tellett táviratra, annál kevésbé kocsira mely az álmódon várhatott volna. Sebaj, ugyis kell zsiros disznótorhoz étvágynövelő kétórás séta.

Alkonyodik, amikor helyben vagyunk.

A nagy nap előestjén

Természetesen a legszívélyesebb fogadtatás, majd pohárka szilviorium s mert megérkezésünk végérvényesen eldöntötte a hizó sorsát, nyomban megindult a legizásabb és a hős szempontból valóban vészteljes készülődés.

Mint ahogy példaadó életmódra kötelezett tanítóhoz illik, őt gyermek áll teljes buzgalommal a szülők rendelkezésére. Percek alatt előkerül kamrából, pincéből-padlásról minden tárgy, ami csak a disznóöléshez kell. Üstök, teknők, lábasok bárdok, kések, hurkatöltő. A vízfórraló üstházat is megrakják fával; reggel csak alá kell gyujtani.

— Pista, szaladj a böllérért, Juci hozd meg a fűszereket.

A gyerekek szétrebbennek s még napbukása előtt megérkezik a természetes böllér.

— Koca te, koca te, — hangzik a háziasszony csalogató szava s a pléhkupában meg-megcsörrenő kukoricaszemek ellenállhatatlan mőszakijára még egyszer kidöcög oljából a hős.

— Kerek két mázsa, — állapítja meg fel-lebbezhetetlenül a szakértő böllér s hozzáfűzi:

Tíz óra munka a feldolgozása. Óránként tíz dinár, az száz dinár.

— Nincs pénzünk lelkem, — pironkodik a tanítóné asszony, — egyezzünk meg természetben.

— Ugyis jó lesz, — szuszogja a böllér s megegyeznek — egy első sonkában.

A koca dühösen és rosszkedvűen rőfög s olyan bágyadtan kocog vissza az ólba, mintha az egyik lábát már le is vágta volna.

Alig távozik a böllér, nótázva érkezik meg Jucika, karján a fűszereitől hozott drágaságokkal megrakott kosárral.

— Nem adta hitelbe, — pörgi a kis szajkó, — megegyeztem vele — egy első sonkában.

Most a meg tanító mormogott valamit dühösen és rosszkedvűen, felkapta a lábát, mintha a tyukszemére léptek volna s erősen megvakarta a füle tövét.

Vacsorához ültünk s hatalmas étvágygal kebeleztünk le egy még hatalmasabb sültkrumpli hegyet.

— No, holnap jobb vacsora lesz, — vigasztaljuk magunkat s szíves jóéjszakát-ok után sietve lefekszünk. Holnap korán kell kelni

Füle, farka, illata

— Uji, uji, uji, — majd, — györgy, györgy, györgy, — ver fel a panaszos sírás. Rohanunk ki a hajnali sötétbe s ime ott fekszik vérében a hős, mai napunk megörvendezettője s egy derék tanítói család egész évi zsirforrása.

Zsirnak és husnak ezt a pompás tömegé nagyszerűen vetett szalmaágyra fektetik s a felcsapó lángok a köröskörülépült tanyák mind-egyikére elviszik a dróttalan szenzáció híret:

— Tanítóéknál levágták a hizót.

Néhány perc s a sűrűn szálló perje nyomában máris ott terjeng a téli hajnalok legédebb illata: a friss pörzsölés fenséges inycsiklandó, megnyugtató, étvágyingerlő szaga. Jól lehet lakni vele.

— Igen finom malac, — véli a böllér, — pirosra beretválja a kívánatos tömeget, a csülkökről letördeli a körmöket s árgus szemekkel ügyel, hogy valami hiba ne essék.

A gyermekek alig várták a perzselő lángok lelohadását, most ujjongva ugrálják körül az áldást, cirogatják, simogatják, becézik. Mire a böllér rájuk ripakodik, — a hizónak már se füle, se farka. A nebulók boldog vijjogással szaladnak pompás szákmányukkal a konyhába, testvériesen megosztokodnak s olyan gyönyörűséggel kebelezik be a kitünő csemegét, hogy még nézni is páratlan élvezet.

Füle, farka, illata — jó volt, finom volt. A most közetkező órákuak már nincs poézisa, most jön a nehéz munka, a trancsirozás, bétisztítás, abálás, aprítás s az ezzel járó nehéz illatok ideje.

Ami nőttön fogy

— Férfiaknak nincs a konyhában helye, — adja ki a jelszót a tanítóné asszony s mi a segíteni nem tudó három apróbb emberkével bevonulunk a tanterembe — pecsenyét lesni.

Hozza is már Jucika a ropogós, omlós, piros szeleteket. Éhes szemek vágyakozva falják még a tányért is, mőhő tudók habzsolják a remek illatot.

Bekocog az ajtón Péter szomszéd s be-bátortalankodik, invitálást várva.

— Éppen a legjobbkor szomszéd, — mondja a tanító és kínálja szívesen.

Péter bá' szabódik, huzódik s a vége az, hogy a pecsenyedarabokat elsúlyeszi tarisznyájában. Az egész tállal.

— Ő adta a perzseléshez a szalmát, — magyarázza a tanító, — még jó, hogy ennyivel beerte.

A gyermekek nagyot nyeltek, megtörülték szájacskájukat s aztán — tovább lestük a pecsenyét.

— Ekkora hegy van már a kolbászból, — ujságolja Pista, aki komoly munkát végzett a husapritásnál s most pihenni jött közénk. És mutatja, hogy a kolbászhegy milyen magasra nőtt az asztalon.

Ni, észre se vettük, hogy a szomszédos tanyákról három asszony verődött össze a jól-fűtött tanteremben.

— A városba igyekszünk, — kerepelik szaporán, — betértünk egy kissé melegedni.

Éppen jókor, — mondja a tanító s Jucika tálljának drága tartalma elérhetetlenül eltűnik az asszonyok kosaraiba — utavalónak.

Ujabb keserves nyelések, a nebulók sovárogova törülgetik száraz szájacskáikat.

— Hát itt nem lehet enni, — jelenti ki bosszusan Jucika s azt mondja, menjünk be egy óra mulva a belső szobába. Addigra meleg lesz ott is s elkészül az ebéd is.

— No, legalább lesz egy kis időm, — vigasztalódik a tanító s papirt vesz elő. — Gyerekek, — szól a nebulókhoz, — mondjátok meg, kitől kaptunk az idén kóstolót.

— Mert úgy illik, hogy mindenkinek, aki disznóöléskor kóstolót küldött, ilyenkor visszafizessük a szivességet, — magyarázza a házigazda a helyi szokásokat.

A gyermekek diktálják a neveket:

— A plébános ur.

— A tisztartó ór.

— Kispál János, a postamester, a főerdész, Jobbágyék, a Maris néni, keresztapám.

A fehér iven felsorakozik a környék egész intelligenciája, a jobb módú gazdák, a rokonok, a sógorok a komák egész serege. A tanyai tanítót mindenki megbecsüli s valamennyien tulvannak már a disznóölésen.

Elkomorul a szegény házigazda arca s mély sóhaj szakad fel kebléből, amikor kiadja a parancsot:

— A böcsület-böcsület. Fogjátok hozzá s míg az ebéd elkészül, hordjátok a kóstolót.

A négy gyermek nekiöltözködik, kimennek a konykára s tele tányérokkal jönnek vissza. A tanító nehéz szívvél bucsuzik minden egyes tele tányértól. Keserves gond sir az arcáról, amint asztalra támasztott kezével korán megöszült fejét fogja.

Néma csönd, nem merjük zavarni. Szomorúan és korgó gyomorral állapítjuk meg, hogy ez az, amikor a kolbász nőttön fogy.

Ami fogytán nő.

A ránszakadt komor csöndet a szomszédos tanteremből jövő s egyre erősbödő zaj bontja meg.

— Hát ez micsoda? — horkan fel a tanító. Megmondtam tegnap ezeknek a kölyköknek, hogy ma nincs tanítás, maradhatnak otthon. Most meg éppen akkora a zaj mintha valamennyien eljöttek volna.

E pillanatban valami rettenetes juthatott az eszébe. Arca elszürkült, mint a hamu, szája megremegett, eszelősen kapott a fejéhez s rohant ki a teremből.

Rosszat sejtve szegődtek a nyomába. Felrántotta szomszédterem ajtaját s rettentő hangon bömbölt a megnémult gyerekseregére:

— Hát ti mit kerestek itt?

Az aprócsizmás hadsereg remegve hallgatott, míg egy bátrabbacska szóbamereszkedett:

— Amikor kukoricát hoztam a hizónak, azt tetszett mondani, hogy majd jöjtek el kóstolóért. Azért jöttem.

— Hát a többiek?

— Én is hoztam kukoricát, — harsogta mindegyik s kegyetlenül húzták elő mindnyájan tarisnyájukból a magukkal hozott — üres tányért.

— A böcsület-böcsület, — sohajtotta mély-séges megadással a megkínzott ember. Intett a gyermekeknek s elindult rogyant térdekkal, zavaros, könnybefult szemekkel — konyha felé. Nyomában a gyermekhad s egyik sem vette észre, hogy a kolbász-, hurka-, szalonna-hegyek folytonos fogyásával hogyan nőnek a gond, a nyomorúság felhői, ráncai a tanító kínzott arcán.

Ami sohasem fogy el

Elfeledkeztünk ebédéről, nem kívántuk már az izes falatokat. Feldolgozták már a hizót: a böllér megelégedetten vitte magával az egyik első sonkát. A fűszeres is megkapta már a párját — tisztaság és rend ragyogott újra a konyhában.

Alkonyodott.

A tanítóné asszony pirulva invitál:

— Tessé kvacsorához ülni.

Leülünk. Együtt imádkozunk a családfővel. Várunk. Aztán...

... aztán hatalmas étvágyal kebelezünk be egy még hatalmasabb sültkrumplihegyet.

Szóltan komorság. Csak a legkisebb nem bírja szó nélkül:

— De hiszen maradt egy szál kolbász, egy pár hurka, — csattan bele a csöndbe.

Édesanya betapasztja a száját s nyomban internálja a hálószobába a kis fecsegőt.

Nehéz szívvél bucsuzunk. A tanító elkísér az állomásig. Pista is jön, ő hozza a kis kizsitáskát. Ujabb kézszeritás.

— Lesz jobb világ is, — vigasztaljuk egymást. És elrobban a vonat.

Szomorúan érünk haza. Idehaza a gyermekek kinyitják a kis kizsitáskát. Egy szál kolbász és egy pár hurka kerül ki belőle.

— Hogy szegény városi gyermekeknek is jusson néha egy jó falat.

Nem is olyan kellemetlenek a bubifrizurás anyósok

Rége lakatot tettek az anyós számára. Rége kibírhatalanok voltak az anyósok. Rége elkeserítették az anyósok vejeik életét.

Az anyós rosszassága fogalomvá vált. Az anyós szó alatt mindig egy házsártos, veszekedő, kibírhatalan, morózus, csunya, bíbircsós orru, borzas haju, szemölcsös, dühös szemű, sovány, minden jónak elrontóját gondolták. Ezekről az anyósokról mindig félték a vőlegények, ezek az anyósok nem egy boldog házasságot tettek tönkre.

Nézd meg az anyját, vedd el a lányát — volt régen a jelszó. Ezelőtt nem is a lány volt fontos, hanem az anyós. Ezelőtt, ha egy boldog vőlegény elárulta, hogy nősül, akkor megkérdezték tőle, hogy milyen az anyós? Ezelőtt, ha egy szerencsétlen férj közölte, hogy válik a feleségétől, akkor megkérdezték tőle, hogy: — talán nem bírja elviselni az anyósát?

Az anyósról rengeteg viccet csináltak. Az anyós egyáltalában másra nem volt alkalmas, mint róla viccelni. Már aki tudott viccelni. Sokan nem tudtak. Sokan csak rosszakat tudtak mondani anyósokról. Sokan összetett kézzel jártak az utcán. Ezekről az emberekről, ha megkérdezték, hogy miért járnak összetett kézzel, azt mondták, hogy anyósuk elnémitására kérik az Istent.

Azóta nagyot fordult a világ. Most kárminpirásra festik az ajkukat az anyósok. Most a legkedvesebb nő: — az anyós. Most az anyósok teszik boldoggá a házasságot.

Az anyós egy kedves, drága bájos, jó kedélyű, jó alaku, szép, elragadó, jó szívű, jó lelkű, megértő, bubifrizurás, etonfrizurás, monohllis, cigarettázó, kölnis, parfümös és szenzációs.

Az anyós szívesen elmegy az ótórai tédra. Az anyós szívesen tancol az ótórai tédn. Az anyós szívesen megy el a színházba, bálba, korzóra, moziba, kávéházba, hangversenyre és kirándulásra.

Az anyósok megváltoztak. Az anyósok modernizálódtak. A mai anyósok megdöntöttek egy közmondást, amely most így szól: hogy nézd meg a lányát, vedd el az anyját.

Most már bátran lehet nősülni, mert az anyósok nem veszélyesek, hacsak... hacsak... nem rontják el őket a feleségek.

Szegény embernek szegény a szerencséje

Temerini igaz történet egy zsák pénz körül

Az egyszeri temerini utkaparó is sokat álmodozhatott a mesebeli pénzes zacskóról, mert hiszen szegénységén kívül csak az egészséges gyerekek ugráltak többes számban a háza tájékán.

Temeriben is tartja magát az hogy azon helyen, ahol éjjelenként láng csap fel, ércpénz van elásva.

Sok szerencsekutató fogott már hozzá, hogy az ilyen lángotvető helyen addig ásson, míg a hitbeli pénzes zacskót vagy pénzes bográcsot meg nem leli.

Ezzel kapcsolatban azonban az a tapasztalat is kialakult, hogy az ilyen ásás közben nem szabad terveket kovácsolni, mert minden ilyen terv elgondolásánál a pénzes zacskó vagy pénzes bogrács mélyebben sülyed a föld alá, s ha igen merész terveket kockáztat meg a pénzkereső, a pénz egészen eltűnik.

Mindez hasonló esete annak, ami az onnani utkaparóval történt, aki dacára annak, hogy lángot nem látott, ásní sem ázott, terveket sem szőtt, tisztán csak a klinkeren végezte

a napi utkaparói teendőjét, véletlenül egy kisebb szerű, töltött zsákra bukkant. Odamegy megpiszkálja a lapátjával. Hát uramfia, azt veszi észre, hogy csörög. Nagyon megbizsergettette az ereit az ércsörgés, de mennyire elbámult, midőn nagy izgatottsággal felbontotta a zsákot.

Szeme-szája elálott! A szerencsének ekkora rekordjára még álmában sem számított.

A zsákban pénz volt! Fényes, csengő, ércpánz! Hogy mennyi, azt nom is sejtette. A pénz oly meglepetésszerűen került szeméi elé, s a kezébe, hogy a jövőre vonatkozó tervekről álmodni ideje sem volt. Hamarjában azt sem tudta, hogy mit is csináljon a pénznek ilyen, szerinte megszámlálhatatlan nagy mennyiségével.

Az első gondolat, amely az agyába furódott, az volt, hogy elásna a pénzt, mert hiszen el sem tudta azt képzelni, hogy valaki elvesztette, s azt hitte, hogy lejt a búbajosok hozták ide eléje. Szeget ütött azonban a fejébe, hogy ha elásna, akkor eltűnik, mint a többi búbajos pénz.

Majd haza viszi, ha készen lesz az utkaparással. Ez volt a másik gondolata.

Nagy izgalmában azt sem tudta, mit csináljon.

Végül is leült a klinkerpadkára, s hozzáfogott a pénz megszámlálásához.

Számlálja-számlálja, s közben tervek merülnek fel az agyában. Milyen szép cipőt, pantallót meg bekecst vesz majd a kis Pali fiának, a Pistinek, Jancsinak, meg a többinek.

Számlálja tovább a pénzt. Már ezer dinárokig is számlált, s arra is gondolt, hogy egy kis házikót vesznek, ahol anyjukommal, meg a gyerekekkel mégis csak a magukéban huzzák meg magukat, s ha ketten maradnak majd idővel, nem kell házbérről gondoskodni.

Nem hiába búbajos azonban a pénz. Nem szabad avval packázni, mert úgy járunk vele, mint a mesebeli pénzkeresők.

Amint Jancsi barátunk így számlálja a rengeteg pénzt, észre sem veszi, hogy egy autó közeleg, s még fel sem ocsudott kábultságából, midőn az autó utasai eléje toppantak, s így szólítják meg:

— Mit csinál bátyám?

Jancsi barátunk ekkor vetette csak fel szeméit, s megrökönyödve felelte, hogy:

— Pénzt olvasok.

— Nagyszerű! Eppen ezt keressük!

— Hogyan? Vág csodálkozó tekintetet Jancsi barátunk.

— Hát a pénzes zsákot mi vesztettük el, amikor egy órával előbb erre elhaladtunk.

Jancsi akkor még az uttest más szakaszán lapátolt, s így nem tudhatta, hogy a pénzes zsákban valakinek a vesztett kincsére bukkant.

Azok pedig nem is magyaráztak sokat, hanem fogták a pénzes zsákot, s az autóra tették.

Jancsi barátunknak azonban adtak néhány dinár fájdalomdíjat, s azzal tova száguldottak.

Jancsi szájtátva nézett sokáig utánuk, s szomorúan gondolt a búbajos pénz ilyen váratlan eltűnésére, a szerencse forgandóságára, álmai tündérvárának ilyen végzetes és hamaros „öszeomlására.

A nagyvilágot otthonába hozza egy jó

RADIO

Felszereli olcsón és garancia mellett

KONRATH D. D.

Subotica, Pašičeva ul. 1. Telefon 623.

2607-1-6

NEVESSÜNK!

A kalap

— Képzeld csak, sehol sem találok megfelelő kalapot, pedig bejártam minden kalaposboltot.

— Hát olyan nagy a fejed?

— Dehogyan is! De sehol sem adnak hiteibe.

A különleges kaland

Berlinben azt kérdezi egy vidéki német fővárosi barátjától, hogy hol lehetne része valamilyen egész különös kalandban.

— Eridj a sörházba, — feleli a barátja, — űlj le egy asztalhoz és énekelj el hangosan a — Marsaillest.

Öregebb az öregnél

Turista (kétkedve): Talán csak nem akarja velem elhitetni, hogy maga az a híres százéves asszony.

— Dehogyan is — feleli a kérdező, — a százéves nő — a leányom.

Látogatás

A gavallér átadja névjegyét az új szobalánynak, aki néhány pillanat múlva visszatér az előszobába s jelenti:

— A nagyságos asszony azt üzeni, hogy nincs itthon.

— Ugy? — mondja a gavallér — akkor mondja meg a nagyságos asszonynak, hogy én sem voltam itt.

Zenei csoda

A férj a rádióhoz hívja feleségét:

— Gyere csak hamar most éppen hárman énekelnek egy duettet.

— Az lehetetlen — feleli az asszonyka, — hiszen duettet csak ketten énekelhetnek.

— Éppen ez a csoda — mondja a férj. — A stuttgarti duettbe állandóan közbeénekel egy harmadik hang — Zürichből.

A tökéletes szárazság

Nyugat-Virginia kormányzója Arizonában utazik s megkérdi egy benszülőttől, hogy mikor esett legutóbb az eső.

— Nem tudom — felelte az arizonai, — de az öt évnél fiatalabb békák — még uszni sem tudtak megtanulni.

Becsületsértés

Rozenberget becsületsértésért 500 dinárra ítélték, mert a színház pénztára előtt egy hölgynek odakiáltotta, hogy „marha“.

Az ítélet kihirdetése után Rozenberg odalépett a bíróhoz és udvariasan kérdezi:

— Egy hölgynek tehát tilos azt mondani, hogy „marha“?

— Persze, hogy tilos!

— És a marhának szabad azt mondani, hogy „nagyságos asszony“.

— A marhának akármit szabad mondani — feleli a bíró.

Rosenberg erre odalépett a panaszos hölgyhöz kezét csókol neki és így szól:

— Bocsánatot kérek, nagyságos asszony!

Nyelvtan

A tanítónő: Móricka, ha én azt mondom, hogy „szép vagyok“, milyen idő az?

Móricka: Mult idő.

Nászuton

— Volna kedve repülőgépen nászutra menni?

— Semmiesetre sem, mert a levegőben nincs alagut.

MEGHIVÓ!

A „Temerini Takarékpénztár R. T.“ mélyen tisztelt részvényesei — az Intézet helyiségében — 1926. március 20-án d. u. 3 órakor megtartandó

XXII. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. A közgyűlési jegyző, 2. jegyzőkönyvhitelítő megválasztása és a közgyűlés határozatképességének megállapítása.
2. Az Igazgatóság jelentése.
3. A Felügyelő-bizottság jelentésével kapcsolatosan az 1925. évi zárszámadás előterjesztése és a mérleg megállapítása.
4. Az Igazgatóság és a Felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A tiszta-jövedelem mikénti felosztása feletti határozathozatal.
6. Egy Felügyelő-bizottsági tag választása.
7. Az Igazgatóság kérelme, a napibiztosi és bírálati jelenléti díjaknak az 1926. évre való megállapítása iránt.
8. A Felügyelő-bizottság 1926. évi tiszteletdíjának megállapítása.
9. Netáni indítványok (Alapsz. 21. §).

Az Igazgatóság.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak felkértenek, hogy részvényeiket — a le nem járt szelvényekkel együtt — a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 nappal az Intézetnél vagy a Jugoszlavenska banka novisadi fiókjánál letenni sziveskedjenek. — Szavazati jogot csupán azok a részvényesek gyakorolhatnak, akiknek részvényei a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal, a társaság részvénykönyvében be vannak jegyezve. (Alapszabály 18. §)

Mérleg-számla

Vagyon

	Din.	p.	Din.	p.		Din.	p.	Din.	p.
Pénzkészlet			860.039	03	Részvénytőke			1.000.000	
Kölcsönök:					Tartalékalap*)			200.160	
Folyószámlán	3.001.768	12			Betét			5.107.910	78
Váltókban	1.812.119				Lombardkölcsön			115.800	
Adósknál	296.447	50			Fel nem vett osztalék			12.607	50
Kötvényekben	146.475		5.256.809	62	Átmeneti kamatok:				
Értékpapirokban			195.954	35	Váltók előre bevételezett kamata	31.006			
Egyebek:					Kötvények	2.456		33.462	
Intézeti házakban	250.000				Nyereség:				
Berendezésben	59.418		309.418		Mult évi áthozat	3.675	47		
					Ez évi tiszta	148.605	25	152.280	72
			6.622.221						
								6.622.221	

*) Ez évi dotációval 210.000 Dinárra emelkedik.

Veszteség- és nyereség-számla

Veszteség

	Din.	p.	Din.	p.		Din.	p.	Din.	p.
Kamatok:					Nyereség áthozat a mult évről			3.675	47
Adóalásó betétkamat	272.392	10			Kamatok:				
Adómentes betétkamat	246.107	35			Folyószámlák kamata	483.632	15		
Viszleszámolási betétkamat	21.754				Váltók kamata	121.788	40		
Lombardkölcsön betétkamat	8.140	05	548.393	50	Értékpapírok kamata	13.215			
Adók:					Kötvények kamata	6.987	30	625.622	85
Betétkamat-adó	46.525	98			Bankszerű jutalékok			402.745	31
Állami adó	57.500		104.025	98	Házbér			12.000	
Leírás az adóok számlájáról			5.409	47					
Költségek:									
Tisztviselők és felügyelő-bizottság fizetése és drágasági pótléka	155.900								
Üzleti költségek	78.033	96	233.933	96					
Nyereség:									
Áthozat a mult évről	3.675	47							
Ez évi tiszta	148.605	25	152.280	72					
			1.044.043	63				1.044.043	63

Ferró Vincéné s. k.
pénztáros.

Temerin, 1925. december hó 31-én.

Göbel János s. k.
főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Alexander József s. k.

Bernhard Flórián s. k.

Göbel Ferenc s. k.

Horváth Vince s. k.

Kovács Ferenc s. k.

Nagy János s. k.

Nagy Mihály s. k.

Dr. Nikolić Branko s. k.

Péter Ferenc s. k.

Gy. R. Stefanović s. k.

Tóth József s. k.

Ivanics Antal s. k.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Bernhard Nándor s. k.

Dietrich Ádám s. k.

Kohn Gyula József s. k.

Papp György s. k.

Reiner J. Gyula s. k. elnök.

ZENE

Goldsand Róbert hangversenye

Goldsand Róbert zongoraművész március 4-én a következő szenzációs műsort fogja előadni: 1. Mozart: Sonata As-dur, (Téma és variációk, Menuetto, Ala Turca-Allegretto). 2. Schumann: Szimfoniai etűdök. 3. Chopin: Prelude, Des-dur (Etude, Valse, Polonaise As-dur) 4. Beethoven. Eccossaise. Liadow: Spieldose. Schubert: Balettzene a „Rosamunden“-ből. Rosental: Bécsi Karnevál (Strauss János témái után).

Megérkeztek! Gyönyörű fehéreműek, nyakkendők, francia harisnyák, Borsalino kalapudonságok; garantált legolcsóbb ár **Fuchs** divatruüzlet, a Menrat palotával szemben. 2994-1-15

GRAFOLOGIA

Józsa 20. Egy kissé mesterkelt modoru, külöségekre nagy súlyt helyez, erősen becsüvagyó, fontoskodó, nagyon kevésbé nyílt, az érzeit, indulatait leplezni igyekszik, nem enged a lelki világába láttatni. Dolgoit hirtelen, öletszerűen szokta abbahagyni, elveszti az érdeklődését, noha egyébként rendszerető, pedáns, pontosra törekszik. Egy kissé különc, mindig szeparálódni törekszik, szűkebb környezetében igen gyakran hatalmaskodó, nem tűri az ellentmondást. A lelke mélyén csupa feszült elégedetlenség lappang, ami erősen befolyásolja.

Kiváncsi. Tulságosan érzékeny, szenvedélyességre hajló lelkiakatu egyén. Nagyon nehezen alkalmazkodik, nem tűr maga felett kényszert, vagy korlátozást. Néha meglehetősen agresszív, problémáit szereti radikálisan megoldani, s az ezzel járó válságokon néha tulságos nemtörődomséggel teszi túl magát. Ez nem rosszindulat, inkább valami fokozott elkenyeztettség eredménye. Szeret és tud diszponálni, rendelkezni, jól fejlett szervezőképessége van, amit azonban valahogy elapróz, nem enged helyes irányban kialakulni. Könnyen sértődik, nehezen engesztelődik. Utóbbi időben valami okból kifolyólag erősen rezignált, csökkent önbizalma.

Viktoria. Nagymértékben bizalmatlan egyéniség, aki állandóan fél valami megtévesztéstől vagy csalódástól. Egyébként állhatatos, szívós energiával tudja az elért eredményeit, pozícióját tartani. Egy kissé deszpotikus hajlamu, az ellentéteket gyakran kiélezi. Gondolkodása logikus, de érzékenysége igen gyakran igazságtalanná teszi. Könnyen lelkesedő, de dolgoit kifejezésében nem nagyon ambiciózus. Nagyrészt eshetőségekre támaszkodik, ami igen közel jár a hazardórsághoz. Enyhíti ezt az állandó aggodalmaskodása, s bizalmatlansága.

Cerberus. Aprólékos, néha a kicsinyességig részletező, emellett fantasztá, aki nem tud

egykönnyen beleilleszkedni a meglevő kereteibe. Büszke, elismerésre vágyó, mindig kiválni törekszik, nagyon céltudatos, meglehetősen önző, amit külső konvencionális simaság és alkalmazkodás mögé rejt. Fontoskodó, bőbeszédű, de mindig fölényesen számító egyéniség, aki sohasem feledkezik meg önmagáról, s párhuzamos céljairól. Ha keil, agresszív, ha kell, kompromisszumot köt, de nem veti meg alkalomadtán az indirekt utakat. Ezidőszerint várakozó, de egy kissé pesszimista.

Próba-szerencse. Kifelé hideg, sok indulat- és érzés elfojtással él, mert alapjában véve érzékeny, telve finomsággal, egy kissé passzív tartózkodással. Büszke és becsüvagyó, de ebbéli törekvéseiben mindig izléses, testi és lelki eleganciára vágyik. Szeret magyarázni, gyámkodni, anyáskodni, állandóan azt hiszi, hogy nem értik meg. Van valami elfojtott, de erős hatású félelemérzet benne, ami néha erősen befolyásolja a kritikáját. Alapjában véve nyílt és őszinte, de körülményei és főleg a környezete hatása torzítja ezt a tulajdonságát bizalmatlansággá.

Bagoly. Látszólag erős akaratu, de alapjában véve meglehetősen befolyásolható impresszionista, aki a külső behatásoktól nem tudja magát függetleníteni. Környezetével erős ellentétben áll néha, ahol nem szívesen ismerik el a törekvéseit. Erősen egocentrikus egyéniség, különösen érzelmeiben egoista. Nem tud harmonikusan és állandóan alkalmazkodni, önféjú, ösztönössége következtében néha egészen távol áll a praktikusságtól, elaprózódik. Érzékeny, szenvedélyes, hangulatember.

A grafologus üzenete

Hogyan küldjünk be íráspróbát a grafologushoz

Öt-hat sor bármilyen tárgy szöveget írjunk le egy papírra. Írjuk rá, hogy milyen jellege alatt kívánjuk, írásunk analizisét a Délbácska Grafologia rovatában megjelentetni.

Ezekon az íráspróbákon kívül ugynevezett lélek-analizist is kaphatunk. Ebben az esetben hosszabb szöveget kell beküldeni.

A rövidebb szövegek analizisáért 10 dinárt kell a levélhez mellékelni, az ugynevezett lélek-analizisért 30 dinárt

Ha valaki nem akarja, hogy írásának analizise a lapban megjelenjen, írja meg címét és ez esetben az analizist levélben is megküldjük.

Postai akadályok miatt a beküldött íráspróbák analizisét jövő vasárnapi számunkban közöljük.

Köszönetnyilvánítás

A noviszádi szabószövetség tagjai köszönetüket fejezik ki Csabai Henriknek a szövetség elnökének, aki fáradhatatlan szorgalmával buzgólkodott a szövetség megszervezése, a tanonciskola megalapítása és a szövetség kifejllesztése körül s tevékenységével a szövetség tagjainak háláját és elismerését érdemelte ki. (3121-1x)

TŐZSDE

Noviszádi terménytőzsde

1926 február 27. (Hívtatatos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza
kötés 285.—, 700 mm
bácskai, 77, 2 százalék duplikát kassza
kötés 285.—, 400 mm
bánáti Usancen Senta paritás duplikát kassza
kötés 285.—, 200 mm

Tengeri

bácskai V. Fővonal duplikát kassza
kötés 127.50, 200 mm
szerémi III. Indija paritás d. k.
kötés 117.50, 500 mm
Iranyzat: lanyha

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

PATKÁNIN patkányirtó-szer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrár-banknál, Veliki-Bečkerekén. 2481-1-0

RÁDIÓ MŰSOR

február 28-án

(A városok mellett lévő szám a hullámhosszat jelenti)

BEOGRAD (1650) szünet.

BERLIN (505): D. e. 9: Reggei hangverseny. D. u. 13.30: Dalok. 16.30: Hangverseny 20: Színházi előadás.

BUDAPEST (546): 30: Ujsághírek kozmetika, 10 órakor zenés nagymise a belvárosi plébánia templomból, dr. Tóth Tihámér egyetemi tanár prédikál. 12: A magyar kir. 1. honvédelmi vezér lovagjának hangversenye, Fricsay Richárd karnagy személyes vezetésével. 15: Bergengóc bácsi meséi (Zombok Zoltán író). 16: Kabaré előadás Nádor Mihály zeneszerző és karnagy rendezé. 19: A Faluszövetség előadása 20: Hangverseny: Vajda Lilly, Nádor Gusztáv és Éber Olga felleptével, 22-24: Táncczene.

HIRDETÉSEK

Tüzifa és Szén

legolcsóbban

Telefon: 5-47-nél.

Egy kipróbált jó

csirkeköltőgép

más foglalkozás miatt eladó. Megtekinthető

Božić vendéglő, Darányi-telep 132.

3155-1-2

Alulírott ezuton értesitem t. vendégeimet, ismerőseimet és jóbarátaimat, hogy **minden szombat este** egy jóhírnevű

Tamburazenekar

szórakoztatja vendégeimet. — Tisztelettel:

Božić vendéglős, Darányi-telep 132

Családi ház

3-4 szobából álló, a város központjában megvételre keresetik — Ajánlatok leadhatók a **PÁRISI NAGY ÁRUHÁZNAK**

Hunyadi János

világhírű budai keserűvíz a legjobb természetes hashajtó.

Kiváló orvostanárok igazolják, miszerint a Hunyadi János természetes keserűvizet vegyi készítmények nem pótolhatják. — **Ajánlva:** Székrekedésnél, gyomor- és bélhurutnál, aranyereknél, elhizásnál, vérbőségnél, stb. 15

Rendes adag: Reggel 1 ivópohárral éhgyomorra.

Saxlehner András, Budapest.

Férfiszabó szalónomat

Telečki ulica 3. szám alól március elsejétől
Kralja Petra ulica 25. szám alá
(Korzó mozi udvar) helyeztem át. Tisztelettel

Milan Alterov, férfi szabó

APRÓ HIRDETÉSEK

FÜSZERÖZLETI berendezést keresek használt állapotban, esetleg egyes darabokat megvételre. Kézelebbit a kiadóban, Trg Oslobođenja 3. (Wagner-palota.) 3171-1-0

Idősebb BÖRKERESKEDŐ SEGED elsőrangú referenciakkal állást keres. Cím a kiadóban. 3179-1-2

Alig használt új, nagy JEGSZEKRENY eladó Zrinjska Petra ulica 35. 3183-1-3

KOVÁCS SZERSZÁM, keveset használt, azonnal eladó és a műhely kiadó. Igrácsi János, Pasičevó (Oker.) 3191-1-2

ELADÓ selyem paplan, toll, lámpa, edény. D. e. 10-12-ig, Sterijina ulica 17. (az udvarban jobbra.) 3190-1-2

BUTOROK, új modern hálószobák (fehér lakkozott), keveset használt ó-nemet hálószobák, barna tölgyfa, székelyek, komplett ó-nemet ebédítő, 12 bőrüléses székkel, magyar díófa könyv szekrények, sarok divány, asztalok, fotelok, székek, nagy divány és több különféle butordarabok, egy konyha-berendezés olcsón eladók. Érdeklődni lehet Varga Imre asztalos-mesternél, Magyar u. 32. szám. 3192-1-10

Egy jókarban levő GYERMEKKOCSIT keresek. Cím a kiadóhivatalban. 3201-1-2

PERFEKT VARRÓNÓ házhoz ajánlok. Cím: Reklam hirdetőben. Novisad. 3220-1-3

SEGITS MAGADON, az Isten is megsegít! Egzisztenciát alapíthat magának, ha beiratkozik, vagy beiratja fiatal ismerőseit, öreg szüleit, rokonait stb. a rövidesen megalakuló „Pomoć” Szülészeti, Ki-hazasítói és Temetkezési Segélyegylet Sombor, ahol esetenként fizet Din. 30, és kap Din. 30.000. Továbbá nagy gondtól megkíméli önmagát és családját, ha beiratkozik vagy beiratja asszonyismerőseit a fenti szülészeti együletbe, ahol fizet Din. 15 és kap Din. 10.000. Hasonló együletek sajnálatos esetei miatt hangsúlyozni kívánjuk, hogy együletünk abszolút korrekt egyének kezében van s így becsület és erős alapon épül. Tagjaink havonta csak 6 esetig tartoznak befizetni, ha 50 esetet befizetett, kölcsönt is nyújt együletünk. Temetkezésbe 90 évest is felvesszünk. — Tagjainknak nincs mitől félni, mert bank kezeli pénzünket. Ne mulassza el az alkalmat. Novisadon tagokat felvesz MAJOROS PÁL, Zeljeznicka ul. 53., lent az udvarban. 3165-1-4

ELADÓ kitűnő állapotban levő rövid ZONGORA Kralja Petra 27. 3210-1-2

KIADÓ több helyiség raktárnak vagy műhelynek Futoski put 70. 2952-1-3

MÉRLEGKÉPES könyvelő, magyar, szerb és német, levelező és gyorsíró állást keres. Cím: Schmolka hirdetőirodában 3218-1-2

VÁSÁROLNÉK jókarban tartott varrógépet és eladok egy erős gyermek-kocsit. Futoski ut 112., az udvarban. 3208-1

Nyilt-tér*)

Egy helybeli konkurens cég támadást intézett cégem ellen, mert — szerinte — túlléptem a tisztességes konkurrensia határait és meg akarom tévesztetni t. fogyasztóimat.

Mivel n. é. vevőközönségemet az ellenkezőről akarom meggyőzni és hogy alkalmat nyújtsak azoknak is, hogy meggyőződjenek áram olcsóságáról, és arról, hogy az ellenem irányuló támadások alaptalanok, akik még nem vásároltak nálam, az olcsó árak mellett eladást meghosszabbítom még 5 nappal, úgy, hogy az olcsó árusítás március hó 5-ig fog tartani. Egyes árucikkeknek ismételt csökkenttem az árát és ezért felhívom a n. é. közönséget, hogy ezen kedvező bevásárlási alkalmat használja ki és győződjön meg, hogy konkurrenciam vádjai alaptalanok. Győződjön meg a t. közönség, hogy ki akarja meg tévesztetni a közönséget, az-e, aki az árut csökkentett áron árusítja, vagy pedig az, aki röpiratokkal akarja a közönséget visszatartani, hogy a kedvező alkalmat kihasználja. Nyugodt lelkiismerettel bocsájtom az esetet a t. közönség, ítélőszéke elé.

N. Dimovics
Novisad — Stari Bečej

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

BUTORT: Hálószoba, Ebédő és Irodaberendezést stb. elsőrendű, a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelben nagyban és kicsinyben mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol és a legkedvezőbb fizetési megkönnyítéssel

ATLASZ D. D. butor és faárugyárban, NOVISAD

Walter magántanfolyam.

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból.
Budapest, Rákóczi-ut 51.

15 dinárért adunk 12 darab

30-ért 25 darab, 50-ért 50 darab detektívregényt és népies könyvet (Nick Karter, Buffalo Bill, Prof. Sfinx, Indian történet, Dr. Kubb, Harry Piel és Mister Herkules stb.)

Papyrus, Novisad, Jevrejska ulica 7.

Zongora eladó,

jókarban levő, rövid, Stingl-gyártmányu. Megtekinthető a délutáni órákban. Cím a kiadóban. 3189-1-2

Perfekt könyvelő és szerb levelező elvállal délutáni foglalkozást. Ajánlatok „Bilancista” cím alatt ezen lap kiadóhivatalába küldendők. 3212-2x

Butorozott szoba

kiadó 1 vagy 2 személynek, esetleg konyhaszolgáltatással március elsejére. Cím: Grobljanska ulica 10. szám

Egy szoba konyha és fürdőszoba, vagy két szoba konyha és fürdőszoba, esetleg butorozott lakást a város központjában keres gyermektelen tisztviselő. Ajánlatok a kiadóba kéretnek

14 éves tanuló lányt felvesz

Julije Berger

konfekció vállalat Novisad, Pasičeva ulica 11.

Műhelyhelyiség kiadó

Bővebbet: Anika, Safarikova ulica 25. szám.

A Szabó-féle vendéglőben, Kamenička ulica 73. ma és minden vasár és ünnepnapon este nyolc órai kezdettel felnőttek részére nagyszabású

táncmulatságot

rendeznek. Beléptidij nincs. Reggel 4 óráig nyitva. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri Szabó Mihály

HÁZ eladó Petőffijeva (Kazinci) ucca 17-
Lakás azonnal átvehető

4000

DINAR!

Használja ki a kedvező alkalmat és vásároljon addig, amíg a készlet tart, **4000 Dinárért**

EGY HÁLÓSZOBÁT

masszív gőzölt bükkfából elsőrangú kidolgozásban, elegáns kivitelben, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 toalette szögletes vagy ovális tükörrel és üvegekkel, a legfinomabb rézbutorvasalással csakis:

KRAUSZ EDE BUTOR-RAKTÁRÁBA NOVISAD

Árlejtési hirdetmény

Novisad város tanácsa ezennel szóbeli nyilvános árlejtést hirdet a novisadi határ területére kiadandó vadászati jog bérletére, amely 26.475 katasztrális holdnyi területre terjed ki.

Az árlejtést 1926. március hó 5-én délelőtt 10 órakor tartják meg a városi gazdasági hivatal irodahelyiségeiben (1. emelet 24. sz. szoba) az Allami számviteli törvény II. részének 86-ik és 98-ik szakaszának és a végrehajtási szabályzat 29, 30 és 32 ik szakaszának intézkedései alapján.

Az árlejtést külön erre a célra kiküldött bizottság fogja megtartani.

A vadászati jog bérlete 5 évre adatik ki és pedig 1926 február 1-től 1931. január 31-ig terjedő időre.

A bérleti kiküldési ár évi 15.000 dinárban van megállapítva. Ezen összeg 5 százalékát, azaz 750 dinárt minden árlejtő köteles az árlejtés előtt vádium fejében a városi pénztárba befizetni, a befizetésről szóló elismervényt pedig tartozik az árlejtő bizottságnak bemutatni.

Minden árlejtő köteles továbbá az árlejtés alkával a városi bizottságnak bemutatni:

1. Árlejtési képességéről szóló igazolványt.
2. A folyó háromhavi időszakra lefizetett adóbizonysítót.
3. Erkölcsei bizonyítványt.

A legjobb ajánlattevő tartozik az árlejtés alkalmával vádiumát az ajánlott összeg 25 százalékáig kiegészíteni s ha az árlejtést elfogadják köteles 8 napon belül az erről szóló értesítés kiküldésétől számítva, a háromhavi bérösszeget a városi pénztárnál előre befizetni.

Ezen bérletösszeget kivül tartozik a bérlet a szerződés megkötésekor garancia fejében egyévi bérösszegek megfelelő óvadékot letenni és pedig értékpapírokban, betétkönyvben vagy egy helybeli pénzüintézet garancialevele alapján.

A bérlet kötelessége a bérleti szerződés egész tartama alatt szigorúan betartani az 1883. évi Vadászati Törvény összes törvényes intézkedéseit.

Az árlejtési ajánlat a legjobb ajánlattevő szempontjából azonnal kötelező, a városra pedig csak a városi tanács jóváhagyása után.

A bélyegilletékeket és az összes a bérlet szerződésből kifolyólag fellépő költségeket kizárólag a bérlet tartozik viselni.

Részletes feltételek a városi gazdasági hivatalban a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Novisad város tanácsának üléséből, 1926. február hó 22-én.

6668/1926. szám.

A polgármester helyett:
Lakics s. k.

Üzlethelyiség kiadó

Safarikova ulica 15 Ügyvédi irodának is alkalmas. 3156 Bővebbet ugyanott, ANIKA. 1-3

KOMLÓZSINEGEK ~ SISAL MANILLA KÉVEKÖTŐZŐ ~ UJ ZSÁKOK és KÉSZ PONYVÁK

Telefon: 403. Sürgőnyeim: Jutešif

UJ és HASZNÁLT ZSÁKOK

Fiók: Beograd, Karadjordjeva 21.

a legjutányosabb árban szerezhetők be!

AVRAM SCHIFF ZSÁK, PONYVA és ZSINEGNAGYKERESKEDÉS, ZSÁK és PONYVAKÖLCSÖNZŐ INTÉZET **NOVISAD**

Mielőtt

Husvételi levelező lapokat

rendelne, kérjen árajánlatot cégünk-től, mivel azokat versenyen kívüli áron adhatjuk. Azonkívül állandó nagy választék mindenféle képes lapokból a legolcsóbb árban. Mintákat utánvét mellett küldünk.

Z I M A I D R U G,

papirnagykereskedése Novisad,
Pašičeva ul. 11.
3150-1-3

Pecálók figyelmébe!

A mai naptól több ezer valódi

Bambus (pecanyél)

nagy választékban igen jutányos áron kapható
Bugarski Vojislavnál, Slovačka (Attila) u. 11.

Ház a város központjában,

mely 5 szobából, előszobából, külön két kisebb szobából és konyhából, valamint mellékhelyiségekből áll, nagyon kedvező feltételek mellett eladó. Az egész ház május hó végén átvehető.

Cim: Reklám hirdetőben N. Sad, Jevrejska 6.

Március elsején

rendelje meg a tavaszi ruháját 300-500
dinár havi részletfizetésre

Grünberger-nél, Kr. Alexandra 13.**A legjobb minőségű falusi liszt**

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66

1636 Telefon 534. 1-0

Vendéglő átvétel!

Ezton értesitem t. vendégeimet, ismerőseimet és kollegáimat, hogy a jóhírű

Máriás vendéglőt

a Darányi telepen március 1-én átveszem és annak pontos kiszolgálásáról, valamint kitűnő borokról gondoskodom. Szórakozásul új billiárd asztal és minden ünnep és vasárnap **tánc reggelig**. Belépő díj nincs, hétköznap is zórórág nyitva. Szives pártfogásukat kérve

Nyári István, bérlő.

3195-1-4

A jövődöbéli hurcolkodás

folytán, tetemesen leszállított árak! Dus választék angol kelmékben!

Andrija Malčić, szabó

3143 Trg Oslobođenja 4. 2-3

Deutsche Keramik Gesellschaft m. b. H.

(Nemačko Keramičko Društvo)

Beogradi Fiókja

BEOGRAD

Topličin venac 4. Táviratcim: „Nemackeram“

GYÁRI LERAKAT

mindennemű épület keramika árukban, egymint: Csatorna-csövek, padló- és járdafedőlapok, fényezett falburkoló lapok, szegélyek stb. Vállalunk minden e szakba vágó munkát. — Közvetlen kiszolgálása a vevőknek minden megdrágító képviseletek elkerülésével.
3162-1-3

28 éves urinő házvezetónőnek ajánlkozik

jobb családhoz, esetleg egyedülálló urhoz. Irásbeli ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt

SCHMOLKA hirdetőjébe Novisad, Futoska 2. intézendők

Fayencelapot

falburkoláshoz minden mennyiségben legolcsóbban ajánl

Schomann és Bauer

3110 cementáru és műkögyár, Novisad. 1-6

MEGJÖTTEK A

TAVASZI DIVATLAPOK!

Ullstein Mode, — Ullstein Wasche, —
Ullstein Kinder, — L'Enfant, — Favorite,
Astra, — Juno, — Confection, — Paris

legolcsóbb árban kaphatók

Kardos hirdetővállalatnál,
Novisad, Kr. Petra.

3178 Vizsonteladókknak nagy kedvezmény. 1-2

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

OLVASSA EL SAJÁT ÉRDEKÉBEN!

NAGY és SZINTE HIHETETLEN KIÁRUSÍTÁS KEZDŐDIK
HÉTFŐN, MÁRCIUS 1-ÉN

Eladjuk raktáron levő összes selyem-, szövet- és egyéb rőfös-áruinkat

oly olcsó áron,

amely mindenkit bámulatba fog ejteni. — Senki se mulassza el a jó alkalmat szükségletét nálunk fedezni:

PETROVIC I DRUGOVI „A KÉK CSILLAGHOZ” **NOVISAD, Kr. Alexandra 8.**

El kell adnunk

14 nap alatt:

50.000 pár női cipőt

hihetetlenül olcsó áron.

Eladunk február 25-től:

Selyem atlaszból	D.	129.—
Sevróból	„	129.—
Boxból	„	129.—
Sevróból	„	169.—
Boxból	„	169.—
Lakkból	„	199.—

Jöjjenek és vásároljanak:

